

VIII.1. Działalność kulturalna finansowana przez samorząd gminny i wojewódzki

VIII.2. Mecenat Kultury

VIII.3. Krakowskie Biuro Festiwalowe

VIII.4. Mecenat Małopolski

VIII.5. Współpraca i wymiana kulturalna z zagranicą

VIII.6. Inwestycje z zakresu kultury

VIII.7. Ochrona zabytków

VIII.1. Działalność kulturalna finansowana przez samorząd gminny i wojewódzki

Kraków tradycyjnie pełni zaszczytną rolę kulturalnej stolicy Polski. Z każdym rokiem oferta kulturalna jest wzbogacana o nowe elementy. Rosnąca liczba instytucji kultury, wydarzeń kulturalnych oraz różnorodność oferty dają możliwość ciekawej rozrywki zarówno mieszkańcom Krakowa, jak i ściągającym do miasta turystom. Samorząd gminny, wojewódzki oraz w pewnym zakresie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego utrzymują i inwestują w instytucje kultury w celu ich wzmocnienia na mapie kulturalnej miasta oraz wspierają konkretne projekty i artystów poprzez dotacje, nagrody i stypendia.

W 2008 roku samorząd gminny oraz wojewódzki finansowały działalność 8 teatrów na terenie miasta. Liczba ta nie uwzględnia Starego Teatru, który jako Teatr Narodowy jest finansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Samorząd gminny oraz wojewódzki przekazują środki na działalność 4 instytucji muzycznych, 7 bibliotek (oraz 66 agend miejskich), 7 muzeów (z licznymi oddziałami) oraz 1 galerii. Od 2006 roku przybyły 2 ośrodki kultury, które też są finansowane ze środków samorządowych (obecnie jest ich w Krakowie 10). Ze środków publicznych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego finansowane są także Muzeum Narodowe (10 oddziałów, 11 galerii, 21 działów, 2 biblioteki i 12 pracowni konserwacji) oraz Zamek Królewski na Wawelu – Państwowe Zbiory Sztuki.

VIII.1.1. Teatry

Tabela VIII.1. Działalność teatrów krakowskich w latach 2007-2008

	2007	2008	2007	2008	2007	2008
	Liczba premier		Liczba przedstawień		Liczba uczestników	
Instytucje finansowane z budżetu Miasta:						
Teatr Ludowy	7	6	445	462	64 828	71 039
Teatr „Bagatela” im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego	6	5	477	449	110 326	110 905
Teatr Lalki, Maski i Aktora „Grotteska”	5	7	480	520	120 115	154 780
Teatr „Łażnia Nowa”	4	5	101	103	10 267 ¹	15 000
Teatr KTO	1	3	151	149	156 000	180 131
Balet Dworski „Cracovia Danza”	5	7	163	198	35 000	42 000
Instytucje finansowane z budżetu województwa małopolskiego:						
Teatr im. Juliusza Słowackiego	7	8	370 ²	383 ³	92 109 ²	95 442 ³
Krakowski Teatr Scena STU	4	1	168	173	34 500	35 000
Instytucje finansowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego						
Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej	9	7	383	403	61 147	67 209

¹ w 2007 roku Teatr „Łażnia Nowa” nie prowadził imprez plenerowych oraz przeprowadzał remont zajmowanego obiektu

² oraz 36 Krakowskich Salonów Poezji, z liczbą widzów: 6 480 osób

³ oraz 37 Krakowskich Salonów Poezji, z liczbą widzów: 6 660 osób

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego

Teatr Ludowy

Teatr w 2008 roku przygotował sześć premier. Na Scenie pod Ratuszem wystawiono następujące spektakle: „Sen Menaszego” Isaac Bashevis Singera (reż. Adam Sroka), „Wszystko o mężczyznach” Miro Gavrana (reż. Tomasz Obara), „Śmieszny staruszek” Tadeusza Różewicza (reż. Jakub Porcari) oraz „Prah” György Spiró (reż. Paweł Szumiec). Natomiast na Dużej Scenie zaprezentowano następujące premiery: „Kupiec Wenecki” Williama Shakespeare’a (reż. Tomas Svoboda), „Pół żartem, pół sercem” Kena Ludwiga (reż. Włodzimierz Nurkowski). Spektakl „Poważny jak śmierć, zimny jak gład” otrzymał nagrodę Grand Prix w ramach X Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Antycznej „Bosporskije agony” w Eupatorii na Krymie. W 2008 roku była kontynuowana realizacja programów autorskich, m.in.: Terapia Przez Sztukę, Czytamy Współczesny Dramat oraz nowy projekt Ukryte Skrzydła, przygotowany we współpracy z Fundacją Teatru Ludowego. Ponadto Fundacja podjęła pracę nad kolejnymi programami, takimi jak: Mobile School – Szkoła Ruchoma, czyli nowa metoda *streetworkingu*, skierowanym do dzieci i młodzieży z nowohuckich osiedli, a także „Salon NH+”, cyklu tematycznych spotkań ze znanymi nowohucianami.

Teatr „Bagatela” im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego

Teatr w 2008 roku przygotował pięć premier, tj.: „Napis” Geralda Sibley’asa (reż. Piotr Urbaniak), „Siostrzyczki biorą wszystko” Dody Około-Kutak (reż. Ewa Marcinkówna), „Proces” Franza Kafki (reż. Waldemar Śmigasiewicz), „Tramwaj zwany pożądaniem” Tennessee Williamsa (reż. Dariusz Starczewski) oraz „Seks nocy letniej” według scenariusza filmowego Woody Allena (reż. Andrzej Majczak).

W okresie letnim, na Scenie przy ul. Sarego 7 Teatr „Bagatela” zorganizował „5 Letni Festiwal Małych Form Teatralnych” z udziałem m.in. Doroty Pomykały, Marii Seweryny, Przemysława Brannego. Teatr kontynuował cykl pod nazwą „Laboratorium Młodej Reżyserii”, w ramach którego w pierwszą środę miesiąca odbywały się na Scenie przy ul. Sarego 7 spotkania, podczas których były czytane najnowsze dramaty polskich i obcych pisarzy.

Teatr „Bagatela” wziął udział w II edycji Krakowskiej Nocy Teatrów, prezentując spektakle „Mayday” (reż. Wojciech Pokora), „Napis” (reż. Piotr Urbaniak), „Zbrodnia i kara” (reż. Waldemar Śmigasiewicz) oraz czytanie sztuki „Skrzywienie kręgosłupa” Ingrid Lausund w opracowaniu reżyserskim Szymona Wróblewskiego.

Ponadto Teatr wziął udział w Festiwalu „Interpretacje” w Katowicach, w Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym KONTAKT w Toruniu oraz w Festiwalu „Boska Komedia” w Krakowie, przedstawiając spektakl „Othello” (reż. Maciej Sobociński).

Teatr Lalki, Maski i Aktora „Grotoska”

Teatr w 2008 roku zrealizował siedem przedstawień premierowych: „Amelka, Bóbr i Król na Dachy” (reż. Konrad Dworakowski), „Antygona” (reż. Bogdan Ciosek), „Multimedialna opowieść o niespełnionej miłości w wielkim mieście” (reż. Piotr Rutkowski), „Mistrz i Małgorzata” (reż. Waldemar Wolański), „Kot w butach” (reż. Robert Jarosz), „Ballady i romanse, czyli cztery opowieści o miłości” (reż. Simona Chalupova), „Różowe konie – rewia kieszonkowa” (reż. Aldona Jankowska), VIII „Reality Shopka Szoł” oraz VIII Wielką Paradę Smoków wraz z Piknikiem rodzinnym i Widowiskiem plenerowym pod Wawelem (reż. Adolf Weltschek).

Teatr „Grotoska” wziął także udział w II edycji Krakowskiej Nocy Teatrów. Był współorganizatorem gier miejskich: „Legenda z jajem”, „Operacja V.I.C.T.O.R.I.A.” (w ramach obchodów 325. Rocznicy Victorii Wiedeńskiej) oraz „Akcja STANCJA”, kontynuował cykl „Studio Teatralne Teatru Grotoska” oraz „Teatr dla was – warsztaty dla dzieci”. Zorganizował także: VI Ogólnopolski Konkurs Wiedzy o Teatrze oraz konkursy plastyczne związane z premierami spektakli dla dzieci: „Mój wymarzony towarzysz podróży” i „Mój kot inny niż wszystkie”. W okresie wakacyjnym, na płycie Rynku Głównego, „Grotoska” zaprezentowała cykl performance z użyciem marionetek. Teatr, jako jedyny reprezentant Polski, przedstawił swój projekt Wielka Parada Smoków – Mity i Legendy Europy, realizowany w ramach Programu Kultura 2000, na I konferencji „Cultura in Motion” podsumowującej siedem lat funkcjonowania programu.

Teatr „Łażnia Nowa”

Teatr w 2008 roku zaprezentował publiczności pięć przedstawień premierowych, tj. „Sen nocy letniej” (reż. Jacek Jabrzyk), „Edukator” (reż. Piotr Waligórski), spektakl „.....” (reż. Paweł Kamza) na motywach „Wyzwolenia” Stanisława Wypiańskiego, „Wszystkie rodzaje śmierci” (reż. Paweł Passini) oraz „ID” (reż. Marcin Libera).

Teatr był współtwórcą I edycji Międzynarodowego Festiwalu „Boska Komedia Świat Teatru Teatr Świata”, „VII edycji Festiwalu Genius Loci „Children of the Revolution”, XXXIII Krakowskich Reminiscencji Teatralnych. Wraz z Krakowskim Stowarzyszeniem Ocalić Szansę Teatr zorganizował imprezę karnawałową „Witajcie w naszej bajce, czyli Nowohucka Odnowa Karnawałowa”. Instytucja jest także organizatorem wielu happeningów oraz wydawcą miesięcznika o tematyce społeczno-kulturalnej *Lodołamacz*.

Teatr KTO

Teatr w 2008 roku zaprezentował trzy przedstawienia premierowe: „Atrament dla leworęcznych”, „Ostatnia godzina” oraz spektakl plenerowy „Musette et Polka”, zorganizował „Paradę Karnawałową” oraz współorganizował inne przedsięwzięcia w ramach „Karna-

wału w Krakowie”. Ponadto był organizatorem wielu imprez cyklicznych m.in.: „VII Międzynarodowego Festiwalu Zupy”, „XXI Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Ulicznych” oraz II edycji Krakowskiej Nocy Teatrów, w ramach której zaprezentował 4 spektakle w swojej siedzibie oraz widowisko plenerowe „Quixotage” na płycie Rynku Głównego. KTO uczestniczył w licznych festiwalach teatralnych za granicą, w tym m.in. w XI Iberoamerykańskim Festiwalu Teatralnym w Bogocie, w Niemczech – w Etmold oraz w Siegen, w III Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym „Bałtycki Dom” w Sankt Petersburgu, w XI Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Ulicznych w Archangielsku, w Barcelonie, w Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym „Złoty Lew” oraz w VII Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Ulicznych w Zacatecas w Meksyku. Teatr był organizatorem parady ulicznej podczas Dnia Polskiego na Targach EXPO 2008 w Saragossie.

Balet Dworski „Cracovia Danza”

Balet w 2008 roku wielokrotnie prezentował spektakle na scenie Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie, na Zamku Królewskim w Niepołomicach, w Pieskowej Skale oraz na Zamku Królewskim na Wawelu. Brał także udział w wielu festiwalach, m.in.: XXX Ogólnopolskim Festiwalu Zespołów Muzyki Dawnej „Schola Cantorum” (Kalisz), IV Festiwalu „Dni Muzyki Klawesynowej” (Wrocław), V Festiwalu Muzyki Dawnej „Musica Profana 2008” (Szczecin), XIII Międzynarodowym Festiwalu Muzyki „Concentus Moraviae” (Czechy), Festiwalu Muzyki Dawnej „Tage der Alte Musik Regensburg” (Niemcy), XVI Międzynarodowej Letniej Akademii Muzyki Dawnej (Pałac w Wilanowie), Festiwalu Muzyki Barokowej (Niemcy). Ponadto jako jedyny reprezentował Polskę podczas II Międzynarodowego Sympozjum Tańca w Rotherfels w Niemczech. Wśród najważniejszych wydarzeń należy wymienić Festiwal Tańców Dworskich „Cracovia Danza” oraz Międzynarodowy Dzień Tańca z „Cracovia Danza”.

Teatr im. Juliusza Słowackiego

W 2008 roku odbyło się osiem premier. Na Dużej Scenie wystawiono 2 premiery: „Frank V” Friedricha Dürrenmatta (reż. Krzysztof Babicki) oraz „Drakulę” Brama Stokera (adapt. i reż. Artur Tyszkiewicz). Na Scenie Miniatur wystawiono 4 premiery: „Bliżej” Patrica Marbera (reż. Redbad Klijnstra), „Orkiestra Titanic” Christo Bojczewa (reż. Andrzej Domalik), „Akompaniator” Anny Burzyńskiej (reż. Józef Opalski) oraz „Rozmowy poufne” Ingmara Bergmana (reż. Iwona Kempa). Ponadto wystawiono dwa spektakle niskobudżetowe: „Głowa pełna słońca, czyli o czym marzył Yves Montand” – autorski spektakl Tadeusza Zięby (Scena w Bramie) oraz „Ja, Feuerbach” Tankreda Dorsta (reż. Krzysztof Orzechowski) – spektakl przygotowywany z okazji Jubileuszu pracy artystycznej Tadeusza Kwinty (Scena Miniatura).

Teatr prowadził również działalność pozarepertuarową: w ramach cyklu „Projekcje na scenie w Bramie” odbyło się 28 spotkań, w tym: perły z archiwum Teatru TV, spektakle Sceny Młodego Widza, filmy nieme z muzyką na żywo. Projekt ten miał również swoją kontynuację w sezonie letnim, jako Letnie Kino na Scenie przy Pompei (7 spotkań). Na scenie tej, w ramach akcji „Lato w Mieście”, był także kontynuowany cykl koncertów ogródkowych i recitali. W sumie odbyło się 15 koncertów, w których udział wzięli m.in.: Halina Kunicka, Jan Kanty Pawluśkiewicz, Grzegorz Turnau, Basia Stępnia-Wilk, Maja i Andrzej Sikorowscy, Artur Andrus, Alosza Awdiejew.

W ramach całorocznego projektu Anny Dymnej – Krakowski Salon Poezji – odbyło się 37 spotkań tematycznych (Zaduszki, Gwiazdka, poezja dla dzieci) oraz poświęconych konkretnym poetom.

W dniach 13-14 czerwca 2008 roku odbyła się II edycja Krakowskiej Nocy Teatrów ze spektaklami na wszystkich scenach Teatru im. J. Słowackiego, a w wieczór sylwestrowy miał miejsce specjalny koncert z udziałem artystów teatru oraz m.in. Waldemara Malickiego, Katarzyny Jamróz, Żeńskiej Orkiestry Kameralnej, Kwartetu Tango Bridge.

Krakowski Teatr Scena STU

Teatr jest wspólną instytucją kultury województwa małopolskiego i Gminy Miejskiej Kraków. Teatr ma charakter impresaryjny. W 2008 roku odbyła się premiera sztuki „Romeo i Julia” Williama Shakespeare’a w adaptacji, scenografii i reżyserii Agaty Dudy-Gracz. Do ważniejszych gościnnych występów należą: „Wielkie kazanie księdza Bernarda” (reż. Krzysztof Jasiński), „Wesele” według Stanisława Wyspiańskiego (reż. Michał Zadara) oraz „Zemsta” Aleksandra Fredry (reż. Krzysztof Jasiński). Teatr organizował również koncerty. Z okazji 20. Jubileuszowych Dni Muzyki Kompozytorów Krakowskich na scenie dwukrotnie wystąpił El Cimarron Ensemble (Bazylea, Salzburg, Cagliari, Rzym) – z „Pamiętnikiem Elagabalusa” i „El Cimarrón”. Odbyły się również koncerty: „Wieczór z Haliną bez Haliny” – poświęcony pamięci zmarłej w 2008 roku aktorki Teatru Stu Haliny Wyrodek, koncert Iwony Konieczkowskiej oraz zespołu Voice Band, a także tradycyjny koncert wigilijny, podczas którego koledzy zaśpiewali m.in. Beata Rybotycka, Andrzej Róg, Jacek Wójcicki, Karol Śmiątek.

Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej

Teatr Stary to drugi najstarszy teatr w Polsce. Początki jego działalności sięgają lat 80. XVIII wieku. W 1991 roku scenie nadano status teatru narodowego i jako jedna z trzech polskich scen dramatycznych (obok Teatru Narodowego w Warszawie i Teatru Wybrzeże w Gdańsku) podlega on bezpośrednio Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Spektakle Starego Teatru goszczą na polskich i zagranicznych festiwalach teatralnych, często zdobywając nagrody i wyróżnienia. Jako jedyny polski teatr jest on członkiem Unii Teatrów Europy (UTE) – organizacji skupiającej najważniejsze osobistości teatru oraz sceny repertuarowe.

W 2008 roku w Starym Teatrze odbyły się następujące premiery: „Factory 2” (scenariusz i reżyseria Krystian Lupa), „Trans-Atlantyk” Witolda Gombrowicza (reż. Mikołaj Grabowski), „Ifigenia” według Racine’a (reż. Michał Zadara), „Piekarnia” Bertolda Brechta (reż. Wojtek Klem), „Król umiera, czyli ceremonie” Eugene’a Ionesco (reż. Piotr Cieplak), „Terezyn” Marka Millera (reż. Zbigniew Mich) oraz nowatorski projekt „Blogi.pl”, na który składają się trzy jednoaktówki: „Niebieska sukienka” (reż. Małgorzata Hajewska-Krzysztofik), „Mydziecisieci” (reż. Szymon Kaczmarek) i „Forma przetrwalnikowa” (reż. Radek Rychcik).

Teatr Stary uczestniczył także w II edycji Krakowskiej Nocy Teatrów, w ramach której wystawił dwa przedstawienia: „Transatlantyk” oraz „Factory 2”.

VIII.1.2. Instytucje muzyczne, orkiestry, zespoły muzyczne

Tabela VIII.2. Działalność instytucji muzycznych, orkiestr i zespołów muzycznych w latach 2007-2008

	2007	2008	2007	2008
	Liczba koncertów /przedstawień		Liczba uczestników	
Instytucje finansowane z budżetu Miasta:				
Capella Cracoviensis	72	53	26 463	29 411
Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa „Sinfonietta Cracovia”	38	50	25 497	36 911
Instytucje finansowane z budżetu województwa małopolskiego:				
Opera Krakowska	147	150	68 439	62 100
Filharmonia Krakowska im. Karola Szymanowskiego	502	489	129 000	109 375

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego

Capella Cracoviensis

Orkiestra w 2008 roku dała 53 koncerty, w tym 14 za granicą m.in.: 10 w Chinach, 3 w Belgii oraz 1 w Finlandii. Koncertów wysłuchało 29 411 osób (w tym: 11 911 w kraju, 17 500 za granicą). W dniach 15-31 sierpnia odbył się XXXIII Festiwal „Muzyka w Starym Krakowie”, w ramach którego odbyło się 19 koncertów, w których wystąpili znakomici artyści – instrumentalni z kraju i z zagranicy m.in.: Henk Lauwers, Elżbieta Stefańska, Anna Staśkiewicz, Quartet Galii, Paul Badura-Skoda, The Hilliard Ensemble, Janusz Widzyk, Piet van Bockstal, Monika Mych, Milena Storni, Andrew Staples, Lisandro Abadie, Sonda Yoncheva. W marcu Capella uczciła 330 rocznicę urodzin Antonio Vivaldiego, a w kwietniu dzięki współpracy z Instytutem Cervantesa oraz Ambasadą Królestwa Hiszpanii wraz z Capellą wystąpił kataloński kwartet gitarowy.

Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa „Sinfonietta Cracovia”

Orkiestra w 2008 roku dała 50 koncertów, z czego 6 poza granicami kraju. Koncertów wysłuchało 36 911 osób (w tym: 33 011 w kraju, 3 900 za granicą). Do najważniejszych wydarzeń artystycznych należy zaliczyć koncerty muzyki do filmów Andrzeja Wajdy, koncert z udziałem światowej sławy solisty – Vladimira Spivakova, koncert inauguracyjny w ramach Wielkanocnego Festiwalu Ludwiga van Beethovena w Warszawie. Należy również wspomnieć o dwóch trasach koncertowych pod dyktando Maxima Vengerowa, koncercie inauguracyjnym Festiwalu „Sacrum Profanum” oraz udziale w obchodach Jubileuszu 75-lecia urodzin Krzysztofa Pendereckiego. Jednym z ważniejszych wydarzeń było wydanie przez wytwórnię Channel Classic, płyty CD nagranej w Krakowie, z udziałem znakomitego wiolonczelisty – Pietra Wispelwey’a. Płyta sygnowana m.in. logotypem Miasta Krakowa trafiła do sklepów muzycznych na całym świecie.

Opera Krakowska

Opera w 2008 roku wystawiła 5 premier: „Dama Pikowa” (marzec), „Baron Cygański” (wrzesień), „Pan Marimba” (wrzesień), „Historia Żołnierza” (listopad), „Diabły z Loudun” (grudzień – premiera na otwarcie nowej sceny). Oprócz bieżącego repertuaru, Opera prowadziła również działalność w innych obszarach, takich jak:

- edukacja i upowszechnianie sztuki – Spotkania z Artystą organizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem ARIA. Działalność Ogniska Baletowego dla dzieci i młodzieży. Utworzenie chóru dziecięco-młodzieżowego. Realizacja projektu na rzecz dzieci (Rodziny Kraków)
- działalność wydawnicza – afisze, plakaty, programy, publikacja albumowa *...a w Krakowie jest Opera*
- działalność impresaryjna – prezentacja spektakli poza siedzibą: Kopalnia Soli w Wieliczce – „Czar Opery”; Nowosądeckie Centrum Kultury – „Faust”. Udział w XV Bydgoskim Festiwalu Operowym – „Loteria”; IV Festiwal Muzyki Polskiej – gościnny występ Opery Wrocławskiej, Mościckie Centrum Kultury w Tarnowie – „Cosi fan tutte” i „Królowa Śnieżka”
- wyjazd zagraniczny do Holandii z „Cosi fan tutte” (13 spektakli)
- zorganizowano XII Letni Festiwal Operowy. Na scenie Teatru im. Juliusza Słowackiego, Kopalni Soli w Wieliczce, na Wawelu, w Muzeum Lotnictwa i Niepołomicach zagrano 12 spektakli dla 7 462 osób

Od 1997 roku Opera Krakowska organizuje Letni Festiwal Operowy, w ramach którego prezentuje pozycje ze swojego bieżącego repertuaru, zaprasza zespoły oraz wybitnych solistów polskich i zagranicznych, a także organizuje w sezonie letnim cykl koncertów pn. „Lato Operowe w Krakowie”, które odbywają się w Barbakanie.

Dużą atrakcją są organizowane przez Operę widowiska plenerowe, m.in. na Skałkach Twardowskiego, na dziedzińcach Zamku Królewskiego na Wawelu i Zamku Królewskiego w Niepołomicach oraz w podziemiach zabytkowej Kopalni Soli w Wieliczce.

W ramach działalności edukacyjnej Opera Krakowska realizuje cykl spektakli operowych dla młodzieży, zatytułowany „Młodzieżowy Przewodnik Operowy”.

W 2008 roku Opera Krakowska zakończyła realizację zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa i modernizacja Opery Krakowskiej przy ul. Lubicz w Krakowie”, współfinansowanego ze środków Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006. W lutym 2008 roku oddano do użytku część administracyjną nowego gmachu, natomiast we wrześniu 2008 roku część budynku byłej Operetki, w której obecnie znajduje się hall kasowy, galeria, restauracja i reprezentacyjne foyer. W grudniu 2008 roku odbyło się uroczyste otwarcie nowego gmachu, w którym znajduje się scena wraz z widownią.

Filharmonia Krakowska im. Karola Szymanowskiego

Filharmonia w 2008 roku dała 156 koncertów (w tym 131 w kraju i 25 za granicą) oraz 333 audycje szkolnych. Liczba uczestników wyniosła 109 375 osób (koncertów wysłuchało 80 400 osób, w tym za granicą 51 000, a w audycjach szkolnych wzięło udział 28 975 uczestników). Do najważniejszych wydarzeń można zaliczyć:

- udział chóru chłopięcego w koncertach w ramach Jubileuszu 120-lecia Akademii Muzycznej w Krakowie – „Credo” Krzysztofa Pendereckiego, koncert na Skałce na otwarcie „Ottarza Trzeciego Tysiąclecia”, koncert w Bielsku-Białej w ramach obchodów jubileuszowych 75-lecia urodzin Krzysztofa Pendereckiego
- udział zespołów Filharmonii w koncercie finałowym Festiwalu Muzyki Sakralnej „Gaude Mater” w Częstochowie – „Requiem” Romana Maciejewskiego
- udział chóru Filharmonii w koncercie z okazji nadania Henrykowi Mikołajowi Góreckiemu tytułu *doktora honoris causa*
- udział chóru Filharmonii w koncercie w ramach „Muzycznego Festiwalu w Łańcucie” – Rzeszów
- koncerty w ramach cyklu Filharmonii Krakowskiej „Wielkie Wydarzenia” – recital Aimi Kobayashi, recital Jessye Norman, recital Viktorii Mullovej, koncert Arte Dei Suonatori
- Dni Organowe
- udział zespołów artystycznych i współorganizacja IV Festiwalu Muzyki Polskiej
- charytatywny udział zespołów Filharmonii w koncercie z okazji 5-lecia działalności Fundacji Anny Dymnej „Mimo Wszystko”
- udział orkiestry Filharmonii w koncercie muzyki filmowej, koncert finałowy Konkursu „Trzy Korony” – Małopolskiej Nagrody Filmowej
- koncerty w ramach stałych cykli ujęte w ramy programu sezonowego Filharmonii m.in.: koncerty piątkowo-sobotnie (koncerty symfoniczne, symfoniczno-oratoryjne), koncerty kameralne, koncerty dla młodzieży, koncerty dla dzieci, „Wieczory Wawelskie”, „Koncerty Uniwersyteckie”, audycje szkolne

Orkiestra Filharmonii koncertowała również poza granicami Polski: 22 koncerty w ramach tournée po Japonii, 2 koncerty we Francji, koncert na Węgrzech. W 2008 roku miały również miejsce wyjazdy muzyków w ramach wymiany z orkiestrą z Żiliny (Słowacja) oraz z Orchestre de Picardie w Amiens (Francja).

VIII.1.3. Domy kultury, ośrodki kultury

Tabela VIII.3. Działalność domów i ośrodków kultury w 2008 roku

	Imprezy		Zespoły artystyczne		Kofa, kluby		Kursy	
	Liczba	Uczestnicy	Liczba	Członkowie	Liczba	Członkowie	Liczba	Absolwenci
Nowohuckie Centrum Kultury	1 672	340 060	31	396	35	834	312	3 332
Centrum Kultury „Dworek Białostradnicki”	1 652	154 294	23	308	108	1 337	92	879
Dom Kultury „Podgórze”	3 365	281 012	99	873	137	1 907	149	1 780
Śródmiejski Ośrodek Kultury	711	76 389	13	93	35	723	37	773
Ośrodek Kultury Nowa Huta	824	43 000	19	259	120	2 294	25	565
Ośrodek Kultury Zespół Pieśni i Tańca „Kraowiacy”	213	134 011	20	460	–	–	–	–
Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	1 256	117 817	10	196	21	774	127	1 883
Ośrodek Kultury Biblioteka Polskiej Piosenki	5	45 000	–	–	–	–	–	–
Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora „Cricoteka”	40	18 000	–	–	–	–	–	–
Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	5	41 500	–	–	–	–	–	–

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego

Nowohuckie Centrum Kultury (NCK)

Centrum w 2008 roku realizowało swoje cele statutowe poprzez edukację kulturalną, wychowanie przez sztukę, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego.

NCK zorganizowało w 2008 roku m.in. następujące imprezy cykliczne: Festiwal Teatrów dla Dzieci Kraków 2008, IV Nowohuckie Targi Edukacyjne, V Festiwal Podróżników „Trzy Żywoty”, Finał IX Ogólnopolskiego Festiwalu „Tęczowe Piosenki Jana Wojdaka”, Krakowskie Spotkania BaletOFFowe. Zorganizowało również: XVI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, koncerty z okazji 55-lecia działalności artystycznej Zespołu Pieśni i Tańca „Nowa Huta”, Festiwal Orkiestr – Kraków 2008, Festiwal Scena Otwarta – Celtycki Tygiel 2008, inaugurację Lata Artystycznego 2008 oraz uroczystą inaugurację sezonu kulturalnego 2008/2009. Ponadto NCK jest współwydawcą miesięcznika *Kraków*.

Centrum Kultury „Dworek Białostradnicki”

Centrum w 2008 roku prowadziło działalność na terenie IV, V, VI oraz VII dzielnicy Miasta Krakowa przy ścisłej współpracy z Radami Dzielnic, przygotowując zróżnicowaną ofertę programową, skierowaną do odbiorców w różnym wieku. W strukturach organizacyjnych Centrum Kultury znajduje się 6 Klubów Kultury, których działalność jest ukierunkowana głównie na tworzenie więzi środowiskowych i integrację mieszkańców. W 2008 roku Centrum Kultury „Dworek Białostradnicki” zorganizowało m.in. następujące imprezy cykliczne:

- muzyczne: „Muzyczne Czwartki”, „Piosenkarnia Anny Treter”, VI Międzynarodowy Kurs dla Pianistów, „Wieczór z Bardem”
- literackie: „Piwnica Literacko-Muzyczna”, wieczory autorskie
- teatralne: „Bajkowe Niedziele”, „Twarze Teatru, Twarze Ekranu”
- edukacyjne: spotkania z psychologiem Magdaleną Sękowską, „Pocztówki ze świata” „Czytasz? Czytam. Czytamy!”

Dom Kultury „Podgórze”

Dom Kultury w 2008 roku prowadził aktywną działalność edukacyjną, kulturalną i promocyjną w siedzibie głównej przy ul. Krasickiego 18 oraz w jednostkach organizacyjnych, tj.: Centrum Sztuki Współczesnej „Solway”, Galerii „Rękawka” i Domu Historii Podgórze, Kinoteatrze „Wrzos” oraz w 13 klubach osiedlowych, pełniących ważną rolę w zakresie animacji i upowszechniania kultury na obszarze poza centrum Krakowa. Dom Kultury „Podgórze” był organizatorem wielu zajęć adresowanych do dzieci i młodzieży – w formie kursów, kół, klubów oraz zespołów. Ważnym nurtem działalności programowej jest realizacja wydarzeń artystycznych na dużą skalę, których adresatami są mieszkańcy Krakowa.

wa oraz turyści. Są to imprezy, które weszły na stałe do kalendarza imprez zarówno krakowskich, jak i ogólnopolskich. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć: Uroczysty Koncert Noworoczny, Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego o Puchar prof. Mariana Wieczystego, Tradycyjne Święto Rękawki, Festiwal Młodych Instrumentalistów, „Rozmowy nie tylko o poezji”, Tynieckie Recitale Organowe, Podgórska Jesień Kulturalną oraz Ogólnopolski Festiwal Autorskich Filmów Animowanych OFAFA.

Śródmiejski Ośrodek Kultury

Ośrodek w 2008 roku wspierał i promował działalność literacką, muzyczną, plastyczną, teatralną i różnych twórców. Ośrodkowi podlegają następujące placówki realizujące programy autorskie i środowiskowe: Klub Muzyki Współczesnej „Malwa”, Klub „Zaufek”, Klub „Kazimierz”, klub „Strych” oraz Ośrodek Dokumentacji i Inicjatyw Artystycznych „Piwnica pod Baranami”. Do najważniejszych imprez, zorganizowanych w 2008 roku należały: „Koncert na wiersze”, cykl Krakowska Książka Miesiąca, VIII Przegląd Teatrów Jednego Aktora, Ogólnopolski Konkurs Poetycki „Dać Świadcstwo”, spotkania z cyklu „Ludzie estrady”, „Transpoetica”, cykl wykładów historycznych dotyczących Europy Środkowo-Wschodniej. Ośrodek przygotował 31 wystaw uznanych artystów plastyków i fotografików, zorganizował także spotkanie plenerowe dla dzieci pt. „Mikołaj na Mikołajskiej”.

Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta

Ośrodek w 2008 roku kierował swoje projekty przede wszystkim do środowisk lokalnych. Prowadził działalność muzyczną, plastyczną, ekologiczną, a także skierowaną do osób uzależnionych. Najważniejszymi przedsięwzięciami w 2008 roku były: koncerty muzyki poważnej, tematycznie związane z rokiem liturgicznym: „Muzyczne Spotkania na Wzgórzach Krzesławickich” (honorowy patronat Abp. Stanisława Dziwisza Metropolity Krakowskiego), koncerty organizowane przy współpracy z Porozumieniem Dzielnic Nowohuckich „Nowa Huta. Dlaczego nie?!” , koncerty: Kolęd, Pasyjny, Paschalny, Papieski i Adwentowy, konkurs wiedzy o lotnictwie dla gimnazjalistów „Na skrzydłach historii”, Festiwal Teatrów Amatorskich, Wigilia dla ubogich, bezdomnych i samotnych. Ponadto Ośrodek opracował i prowadził działania w ramach projektu adresowanego do rodziców dzieci w wieku przedszkolnym: Rodzice w Opałach (spotkania z psychologiem, fizjoterapeutą, dietetykiem, pedagogiem muzycznym), a dla dzieci w ramach akcji „Zima w Mieście” i „Lato w Mieście” zorganizował dodatkowe zajęcia, imprezy i wycieczki.

Ośrodek Kultury Zespół Pieśni i Tańca „Krakowiacy”

Ośrodek w 2008 roku prowadził wielokierunkową działalność w zakresie upowszechniania kultury, z której korzystają głównie dzieci i młodzież, a także osoby dorosłe ze wszystkich środowisk Krakowa. Grupy artystyczne Ośrodka uczestniczą w największych wydarzeniach kulturalno-artystycznych Krakowa oraz reprezentują Miasto na dużych międzynarodowych imprezach w wielu krajach świata. W 2008 roku Ośrodek był współorganizatorem wielu imprez, które na trwałe wpisały się w mapę kulturalną Krakowa, m.in. Jarmarku Wielkanocnego – Festiwalu Tradycji i Obrzędów, Spotkań z Folklorem – Krakowskie Wyrwasy, Koncertu Świątecznego. W ramach II edycji Krakowskiej Nocy Teatrów w siedzibie „Krakowiaków” odbyły się 2 spektakle tańca współczesnego pt. „Swan... like”. Ośrodek był pomysłodawcą i realizatorem „Jarmarku krakowsko-wiedeńsko-tureckiego”, który organizowany był w ramach obchodów 325. Rocznicy Victorii Wiedeńskiej. Przez 3 dni na Małym Rynku w 12 godzinnych blokach prezentowały się amatorskie i zawodowe grupy artystyczne. ZPiT „Krakowiacy” wziął udział w obchodach 90. rocznicy wyzwolenia Krakowa spod władzy zaborczej. W 2008 roku Zespół reprezentował Kraków na 28. Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Samsun w Turcji, zajmując III miejsce.

Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida

Ośrodek w 2008 roku zajmował się głównie animacją ekologiczną i środowiskową, upowszechnianiem czytelnictwa, edukacją medialną, regionalną i historyczną, opieką nad grupami twórczymi. Do najważniejszych imprez, akcji kulturalnych i wydarzeń w 2008 roku należały: XIV Dni Norwidowskie – program adresowany do młodzieży szkół średnich, mający na celu upowszechnianie bogatej spuścizny Norwida i Herberta, cykl „Portrety ludzi teatru, filmu, estrady”, spotkanie moderatorów Dyskusyjnych Klubów Książki z terenu Małopolski, XV Turniej Wiedzy o Środowisku, XII Nowohucka Wiosna Muzyczna, Międzynarodowy Festiwal Tanga Argentyńskiego „Puente del Tango”. Ponadto 4 ekipy filmowe realizowały Nowohucką Kronikę Filmową, wyświetlaną przed każdym popołudniowym seansem w kinie studyjnym „Sfinks”. Zakończony został realizowany przez Partnerstwo Inicjatyw Nowohuckich od 2004 roku projekt Nowa Huta – Nowa Szansa (w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL), którego beneficjentami były osoby zagrożone wykluczeniem na rynku pracy. Rezultaty projektu: 11 Manufaktur Integrycyjnych, 115 beneficjentów, 3 nowe stowarzyszenia (Stowarzyszenie Dziewiarek KIECA, Towarzystwo Twórców i Przyjaciół Ogrodu Doświadczeń, Stowarzyszenie Korbo Turbina).

Ośrodek Kultury – Biblioteka Polskiej Piosenki

Ośrodek popularyzuje i gromadzi dokumenty oraz zapisy polskiej piosenki oraz udostępnia zbiory chętnym z Krakowa, Polski i z zagranicy. Głównym celem Ośrodka jest popularyzacja polskiej piosenki i dokumentowanie wszelkich wydarzeń związanych z piosenką w formie zapisu audiowizualnego, fonograficznego, nutowego, elektronicznego oraz publikacji.

W 2008 roku Ośrodek skupiał się głównie na powiększaniu zbiorów i rozbudowie systemu Cyfrowej Biblioteki Polskiej Piosenki. Ważnym elementem działalności, w ramach prowadzenia edukacji historycznej oraz propagowania wartości patriotycznych, jest współorganizowanie (z artystami Loch Camelot) cyklicznego projektu pn. „Lekcje Śpiewania”, poprzez wspólne wykonywanie razem z publicznością polskich pieśni patriotycznych. W 2008 roku odbyło się 5 koncertów z cyklu pn. Lekcja Śpiewania, 2 spotkania Towarzystwa Śpiewaczego oraz 4 spotkania z cyklu „Rozśpiewana Szkoła”.

Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora „Cricoteka”

Ośrodek w 2008 roku prowadził przede wszystkim działalność wystawienniczą (ogółem 30 wystaw), w tym ekspozycję stałą „Pokój Tadeusza Kantora” (Galeria-Pracownia Tadeusza Kantora) oraz wystawy czasowe w siedzibach Ośrodka m.in.:

- „Moje muzeum. Tadeusz Kantor”, Archiwum „Cricoteki”
- „Umarła klasa – New York 1979” – wystawa fotografii Ruggero Bianchiego, Galeria-Pracownia Tadeusza Kantora
- „Idea Muzeum Teatru Cricot 2. Ławki”, Archiwum „Cricoteki”
- „Tadeusz Kantor – Wszystko wisi na włosku” – wystawa obrazów, Galeria-Pracownia Tadeusza Kantora
- „Rekruci”, Noc Muzeów w Krakowie, Budynek Elektrowni Podgórskiej
- wystawa Jacka Marii Stokłósy „Biblioteka”, Galeria Krzysztofora
- „Alkad z Zalamei. 1951. Nieznane szkice scenograficzne Tadeusza Kantora”, Budynek Elektrowni Podgórskiej
- „Tadeusz Kantor. Epoka chłopca”, Archiwum „Cricoteki”

W 2008 roku „Cricoteka” zorganizowała także wystawy poza swoją siedzibą – w kraju i za granicą. Należy wymienić m.in.:

- udział w wystawie „Teatr bez teatru” Museo Bernardo w Lizbonie, Portugalia
- wystawę fotografii Małgorzaty Palki – „Wielopole, Wielopole Tadeusza Kantora”, GOKiW, Wielopole Skrzyńskie
- wystawę „Fotografie Caroline Rose. Czy możliwe było sfotografowanie teatru Tadeusza Kantora?”, Palazzo Grifoni San Miniato, Włochy
- „Teatr Tadeusza Kantora/obiekty” oraz „Mój Tadeusz Kantor” Jacka Marii Stokłósy/fotografie, Muzeum Regionalne w Dębicy
- „Nigdy tu już nie powrócę. Garderoba po próbie spektaklu. 1987 roku”, GOKiW, Wielopole Skrzyńskie
- „Tadeusz Kantor”, Migros Museum für Gegenwartskunst, Zürich, Szwajcaria
- „Sztuka i Teatr Tadeusza Kantora”, Instytut Kultury Polskiej w Nowym Jorku

Małopolski Instytut Kultury w Krakowie (MIK)

Instytut to samorządowa instytucja kultury województwa małopolskiego. W swoich działaniach w 2008 roku MIK kładł nacisk na efektywne zarządzanie w kulturze, innowacyjne promowanie dziedzictwa kulturowego, w tym dziedzictwa mniejszości narodowych i etnicznych. MIK realizował projekty kulturowe, programy szkoleniowe, pomagał innym instytucjom w budowaniu ich własnych projektów (wsparcie w poszukiwaniach funduszy). W 2008 roku zorganizowano wystawę plenerową pn. „Pejzaż dźwiękowy Małopolski”, stanowiącą jeden z modułów Dni Małopolski w Brukseli. Opracowano i uruchomiono stronę internetową zawierającą dźwięki prezentujące kulturowe bogactwo regionu, dostępne m.in. w formie polifonicznych dzwonek. Wykorzystując nowoczesne rozwiązania formalne MIK współrealizował cztery wystawy: „Wadowice Karola Wojtyły” w Wadowicach, „Święci Wschodu i Zachodu” w Grybowie, „Raslila. Taneczne wyzwolenie” oraz „Ekwador. Wzory kultur na równiku”, obie dla Muzeum Etnograficznego w Krakowie. Uruchomiono Muzeobloga – interaktywną platformę do komunikacji i przekazywania informacji o nowościach w świecie muzealnym. Zrealizowano projekt Wstęp do Liberatury, wyjaśniającego fenomen książki awangardowej i prezentującego liberackie nowości wydawnicze na polskim rynku, w ramach którego udostępniono prezentację multimedialną oraz przewodnik audio po zbiorach Czytelnicy Liberatury.

W ramach działalności edukacyjnej realizowano następujące programy:

- „Edukacja dla kultury” – to wydarzenia promujące dziedzictwo małopolski wśród mieszkańców regionu, ze specjalnym naciskiem na odbiorców lokalnych oraz odbiorców z Krakowa oparte na partnerskiej współpracy z regionalnymi instytucjami kultury (Kolędy pod Hejnalą, Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego, Pierścień św. Kingi, Muzeobranie)
- „Edukacja kadr kultury” – to programy edukacyjne adresowane do nauczycieli i pracowników gminnych ośrodków kultury: Dynamika Ekspozycji (warsztaty promujące interaktywność w muzeach), Zadziałaj dla Siebie (warsztaty dla gminnych ośrodków kultury),

Autoportret. Warsztaty (edukacja przestrzenna dzieci i młodzieży), Autoportret. Debaty (promocja partycypacji społecznej w planowaniu urbanistycznym), Dilettante – Teatr w Ruchu (edukacja teatralna), Małopolska Wielu Kultur (edukacja w zakresie dziedzictwa mniejszości narodowych i etnicznych), Biblioteka Sztuki

MIK prowadził również działalność wydawniczą. W 2008 roku ukazały się następujące publikacje i opracowania:

- *Powietrznicy w Lanckoronie. Historia letniska* autorstwa Kazimierza Wiśniaka
- materiały edukacyjne oraz promocyjne drukowane dla wszystkich programów Małopolskiego Instytutu Kultury (przede wszystkim: Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego, Małopolska Wielu Kultur. Węgrzy i Słowacy, Muzeobranie, Pierścień św. Kingi)
- *Małopolska. Fotografie. To niczego nie wyjaśnia* (album prezentuje 200 unikatowych zdjęć grupy Imago Mundi, autorskie spojrzenie na małopolskę)
- *Autoportret. Pismo o dobrej przestrzeni* (4 numery)

Internetową bibliografię zabytków Małopolski związanych z programami MIK prowadzi Skarabeusz – internetowa bibliografia zabytków Małopolski.

VIII.1.4. Biblioteki

W 2008 roku w Krakowie działało 6 bibliotek wraz z 67 agendami, Wojewódzka Biblioteka Publiczna oraz liczne biblioteki funkcjonujące w takich instytucjach, jak np. Polska Akademia Nauk, Polska Akademia Umiejętności. W ogólnej liczbie bibliotek należy uwzględnić także Bibliotekę Jagiellońską, Bibliotekę Pedagogiczną oraz biblioteki główne na uczelniach, spośród których największe to biblioteki Uniwersytetu Pedagogicznego, Akademii Górniczo-Hutniczej, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Politechniki Krakowskiej, Uniwersytetu Rolniczego (więcej na ich temat w rozdziale VII dotyczącym szkolnictwa wyższego).

Tabela VIII.4. Działalność bibliotek krakowskich w latach 2007-2008

	2007	2008	2007	2008	2007	2008
	Liczba woluminów		Liczba wypożyczeń		Liczba czytelników	
Instytucje finansowane z budżetu Miasta:						
Krowoderska Biblioteka Publiczna	278 571	263 715	759 992	718 124	28 210	27 014
Nowohucka Biblioteka Publiczna	426 555	423 282	869 654	774 669	35 897	34 090
Podgórska Biblioteka Publiczna	373 724	375 696	919 166	855 483	38 965	36 595
Śródmiejska Biblioteka Publiczna	254 418	250 247	631 479	557 802	25 373	24 215
Biblioteka przy NCK	44 300	43 588	18 479	11 668	1 038	900
Biblioteki przy Ośrodku Kultury im. C. K. Norwida i Klubie „Kuźnia”	97 095	96 753	57 908	59 509	5 406	5 098
Instytucje finansowane z budżetu województwa małopolskiego:						
Wojewódzka Biblioteka Publiczna	487 467	488 218	438 741	536 499	74 575	76 931

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego

Krowoderska Biblioteka Publiczna

Biblioteka w 2008 roku zorganizowała 592 wystawy i 336 imprez z udziałem 9 159 uczestników. Wśród nich należy wymienić także imprezy cykliczne, czyli: lekcje biblioteczne, spotkania autorskie, prelekcje, wystawy, konkursy, głośne czytanie literatury, konsultacje dla maturzystów, warsztaty czytelnicze, przedstawienia kukielkowe, a także spotkania dla osób niepełnosprawnych. Z myślą o dzieciach biblioteka zorganizowała liczne konkursy

plastyczne i literackie m.in.: „Ulubiona postać z bajek”, „Z wiatrem i pod wiatr”, „Legenda o Smoku Wawelskim”, „Stare Miasto Kraków”, „Alicja w krainie czarów”, „Ulubieni bohaterowie książek Astrid Lindgren”, „O Afryce”, „Świat baśni Andersena”. Biblioteka brała udział w ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. Zorganizowała także 12 spotkań autorskich. W ramach działań na rzecz osób niepełnosprawnych biblioteka współpracowała ze Stowarzyszeniem „Usłysz Mnie”, Świetlicą Terapeutyczną w Radwanowicach oraz Polskim Związkiem Głuchych.

Nowohucka Biblioteka Publiczna

Biblioteka w 2008 roku zorganizowała 814 wystawy i 510 imprez, w których wzięło udział 8 684 osób. Oprócz działań statutowych biblioteka podjęła inicjatywy w zakresie informacyjnym, popularyzatorskim i kulturalno-oświatowym, m.in.: „Książka na Twój Gust”, akcja „Miejsce Przyjazne Maluchom”, „Miejsce Przyjazne Rodzinie”, „Literackie Wtorki”, działał także „Dyskusyjny Klub Książki”. Ważnym przedsięwzięciem kulturalnym były uroczystości związane z 30-leciem filii bibliotecznej na os. Tysiąclecia, w której udział wzięli przedstawiciele instytucji współpracujących z biblioteką. W ramach tej uroczystości zorganizowano pokaz multimedialny pt. „Z życia biblioteki – sentymentalna podróż w czasie”. We wszystkich placówkach biblioteki realizowany był cykl „Moi sąsiedzi – wielokulturowa Nowa Huta”, w ramach ogłoszonego w 2008 roku Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego. Wśród imprez prestiżowy charakter miał konkurs: „Nowohucki Czytelnik Roku 2007/2008”. Jak co roku były przygotowane oferty kulturalno-integracyjne dla osób niepełnosprawnych.

Biblioteka włączyła się poprzez imprezy i wystawy do następujących ogólnopolskich akcji: „Tydzień Bibliotek – Biblioteka Mojego Wieku” oraz „Cała Polska czyta dzieciom”, „Krakowskie Dni Rodziny”, „Dni Dziedzictwa Kulturowego”, „Tydzień Osób Niepełnosprawnych”, „Miejsca Przyjazne Maluchom”.

Podgórska Biblioteka Publiczna

Biblioteka w 2008 roku zorganizowała 379 imprez z udziałem 6 626 osób, 572 ekspozycje, w tym 269 wystaw literackich. Na szczególną uwagę zasługiwały takie wydarzenia, jak: wystawa z okazji 135. rocznicy Wydawnictwa WAM, „Witrażowe przedmioty” – Jana Pysia, „Zaczarowana nitka” – haft artystyczny Małgorzaty Grucy, „Oblicza Azji” – fotografie Anny Jareckiej i Sławomira Kiwaka, „Potęga smaku” – wystawa poświęcona Zbigniewowi Herbertowi, „Kraków – dziedzictwo wieków” – fotografie Michała Grochowskiego, „Malarstwo sakralne i ikony witrażowe” – Jolanty Pyś-Miklasz i Jacka Pysia, wystawy pokonkursowe – „Moja przygoda w ZOO” oraz „Portret Ani z Zielonego Wzgórza”. Spośród imprez należy wymienić spotkania autorskie, prelekcje i wykłady, imprezy artystyczne, lekcje biblioteczne, konkursy literackie i plastyczne. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się: „Tydzień Bibliotek”, prelekcje – „Instytut Pamięci Narodowej – historia powstania i działalność” (Anny Zechenter), a także „Legends Wawelu” i „Skarby Wawelu” (Elżbiety Pycińskiej).

Śródmiejska Biblioteka Publiczna

Biblioteka w 2008 roku zorganizowała 421 wystawy, 326 imprez, w których wzięło udział 7 405 osób. Biblioteka włączyła się poprzez imprezy i wystawy do takich ogólnopolskich akcji, jak: „Tydzień Bibliotek – Biblioteka otwarta dla Ciebie”, „Cała Polska czyta dzieciom” oraz w imprezy krakowskie: „Krakowskie Dni Rodziny” i „Tydzień Osób Niepełnosprawnych”. Wśród przedsięwzięć cyklicznych wymienić należy: warsztaty teatralne, ekologiczne, ceramiczne, dziennikarskie, cykl spotkań autorskich, lekcje biblioteczne, wykłady i prelekcje, odczyty oraz spotkania edukacyjne. Podejmowane były liczne działania na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach współpracy z Polskim Związkiem Głuchych, a także Społecznym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym dla młodzieży. Jak co roku biblioteka przygotowała dla dzieci, spędzających ferie zimowe i wakacje w mieście, zajęcia kulturalno-oświatowe. Prowadzona była nadal „Kronika ŚBP”, wydawano też czasopismo *Kwartalnik*.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie

Biblioteka w 2008 roku zakupiła 6 222 woluminów książek oraz 1 032 egzemplarzy zbiorów specjalnych; opracowała 33 598 pozycji. Liczba prenumerowanych tytułów wyniosła 376.

W obszarze usług oferowanych *on-line* (Małopolska Biblioteka Cyfrowa-MBC, Fidkar Małopolski – multiwyszukiwarka baz bibliograficznych i katalogowych) dodano ok. 8 000 dokumentów. Na koniec 2008 roku liczba publikacji osiągnęła 14 513 dokumentów. W dostępnych serwisach liczba baz osiągnęła 148, w tym w serwisie BRAMA – 40, w RKAM – 93, a w serwisie KRAK – 15. Fidkar Małopolski odnotował 28 403 wizyt, a przeglądnięto 198 525 stron, z kolei Małopolska Biblioteka Cyfrowa odnotowała 259 054 wizyt przy 7 894 552 przeglądniętych stronach.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna prowadziła również działalność informacyjną (udzielono 67 579 informacji) oraz promocyjną czytelnictwa dla dzieci i młodzieży. Odbyło się 256 spotkań dla 8 525 uczestników, w tym m.in.: zorganizowano wycieczki szkolne w celu prezentacji zasobów i usług WBP (24 grup, 619 uczestników), zorganizowano lekcje biblioteczne i warsztaty czytelnicze (157 zajęć, 3 666 uczestników), miały również miejsce spotkania autorskie (4 spotkania, 277 uczestników) oraz imprezy czytelnicze (8 imprez, 1 963 uczestników).

WBP urządziła także wystawy, łącznie 38 (w tym 10 adresowanych do dzieci i młodzieży). Należy wymienić m.in.:

- „10 lat nieobecności. Maciej Słomczyński 1922-1998”
- „Drzewa” – w ramach festiwalu Święta Ogrodów (malarstwo, rysunki, zdjęcia, projekty artystów indywidualnych, studentów Politechniki Krakowskiej i uczniów Szkoły Podstawowej Nr 114 w Krakowie)
- „Bochnia. Miasto i powiat” (Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Bochni, Kopalnia Soli w Bochni)
- „Wystawa z okazji 400 lat osadnictwa polskiego w Ameryce Północnej” (Konsulat Generalny Stanów Zjednoczonych w Krakowie, Biblioteka Instytutu Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ, Rzeszowski Oddział Stowarzyszenia Wspólnota Polska, zdjęcia prywatne)
- „O orła w koronie. Zgrupowanie partyzanckie „Błyskawica”” (IPN Kraków)
- „Miesiąc Pamięci Narodowej – Małopolskie w katyńskich dokumentach dr. Jana Robla” (IPN)

VIII.1.5. Dofinansowanie jednostek kultury z budżetu Gminy Miejskiej Kraków

Tabela VIII.5. Roczna dopłata do 1 uczestnika/czytelnika ogółem w latach 2007-2008 (w PLN)

Jednostki	2007	2008
Domy kultury	9,35	9,82
Ośrodki kultury	8,96	11,52
Biblioteki	80,68	101,01

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

VIII.1.6. Muzea i galerie

Tabela VIII.6. Działalność muzeów i galerii krakowskich finansowanych przez samorząd gminny i wojewódzki

	2007	2008	2007	2008	2007	2008
	Wystawy stałe		Wystawy zmienne		Liczba zwiedzających	
Instytucje finansowane z budżetu Miasta:						
Muzeum Historyczne Miasta Krakowa im. Walerego Rzewuskiego	9	9	28	29	352 526	309 497
Muzeum Historii Fotografii	1	1	48	33	108 240	85 410
Muzeum Inżynierii Miejskiej	4	5	7	10	106 363	110 434
Muzeum Armii Krajowej im. Generała Emila Fieldorfa „Nila”	2	2	8	8	8 578	8 538
Galeria Sztuki Współczesnej „Bunkier Sztuki”	–	–	20	18	49 993	44 938
Instytucje finansowane z budżetu województwa małopolskiego:						
Muzeum Archeologiczne	5	6	18	15	128 625	108 636
Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli	1	1	15	21	28 310	38 823
Muzeum Lotnictwa Polskiego	6	7	20	13	76 412	82 624

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa

Muzeum jest miejską instytucją kultury, której celem jest trwała ochrona zabytków, przechowywanie, gromadzenie zbiorów dokumentów i pamiątek związanych z dziejami, sztuką, tradycją i kulturą Krakowa. Do najciekawszych imprez cyklicznych, cieszących się dużym powodzeniem odbiorców, należą: „Pochód Lajkonika”, „Intronizacja Króla Kurkowego”, „Konkurs na Najpiękniejszą Szopkę Krakowską” i Turniej Rycerski organizowany w Barbakanie. W 2008 roku muzeum uczestniczyło w pracach związanych z realizacją imprez z okazji obchodów 325. Rocznicy Victorii Wiedeńskiej (udział w pracach Komitetu Organizacyjnego oraz przy organizacji wystawy „Świat kawy” wspólnie z Muzeum Inżynierii Miejskiej). Dodatkowo muzeum przygotowało ciekawe ekspozycje, m.in.: „Sztuka Krakowa po 1945 roku”, „Żydowscy

artyści w Krakowie 1873-1939”, „Lokacja Krakowa. Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość”, „Wieża wolności 1918 roku”, „W garderobie pradziadków. Akcesoria mody przełomu XIX i XX wieku”. Ponadto muzeum opracowało koncepcję nowych oddziałów muzealnych: Muzeum Pamięci. Kraków 1939-1945, Fabryka Oskara Schindlera oraz Podziemny Rynek.

Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego w Krakowie

Muzeum Historii Fotografii to jedyne w Polsce muzeum, gdzie fotografia i sztuka jej wytwarzania stały się wyłącznym przedmiotem badań. Istotną część gromadzonych fotografii stanowi dokumentacja wydarzeń historycznych, historii kultury oraz zbiorów pierwszych barwnych przeźroczy (autochromów), a także fotografia krakowska, atelierowa, reportażowa oraz etnograficzna. Wystawy czasowe, prezentowane w muzeum w 2008 roku to m.in.: „Jan Bułhak 1876-1950”, „Wacław Nowak. Fotografie”, „Autochromy Tadeusza Rzący”. Dodatkowo Muzeum zorganizowało cykl imprez, do których należą: Krakowska Dekada Fotografii, wystawa pokonkursowa „Jeden dzień z życia miasta”, wykłady i programy edukacyjne: Ferie Zimowe 2008 z Fotografią, Wakacje z Fotografią 2008, „Prehistoria fotografii” – wykłady dla studentów Akademii Sztuk Pięknych i Studium Fotografii Politechniki Krakowskiej.

Muzeum Inżynierii Miejskiej

Muzeum gromadzi obiekty ilustrujące rozwój komunikacji miejskiej, elektrowni, gazownictwa, gospodarki komunalnej oraz zabytki z obszaru historii techniki. Siedzibą instytucji jest unikatowy, wpisany do rejestru zabytków, zespół zajezdni tramwajowych na Kazimierzu. Obecnie zespół ten jest przystosowywany do nowych funkcji jako placówka muzealna i kulturotwórcza na terenie Kazimierza. W działalności muzeum szczególny nacisk kładzie się na edukację dzieci i młodzieży w zakresie historii nauki i techniki. W 2008 roku muzeum zaprezentowało następujące wystawy: „Dzieje maszyny do pisania”, „Świat kawy” (wystawa przygotowana w ramach Jubileuszu Victorii Wiedeńskiej), „Czas utracony, czas ocalony” (Dzielnica II Grzegórzki w fotografii), „Motocyklem przez Syberię 1912” (fotografie ze zbiorów Jerzego Kossowskiego). Od kwietnia 2008 roku muzeum realizowało projekt Ogród Doświadczeń (ekspozycja udostępniana była od kwietnia do października). Do tego zadania muzeum wykorzystało własne struktury oraz osoby zaangażowane w realizację projektu Nowa Huta – Nowa Szansa, realizowanego w ramach Programu EQUAL.

Muzeum Armii Krajowej im. Generała Emila Fieldorfa „Nila”

Muzeum Armii Krajowej to jedyna w Polsce instytucja muzealna, która dokumentuje historię Polskiego Państwa Podziemnego z okresu II wojny światowej. Organizuje lekcje muzealne, pokazy filmów dokumentalnych oraz spotkania z żołnierzami AK. W 2008 roku instytucja ta zorganizowała m.in. następujące wystawy czasowe: „Stawialiśmy opór... Organizacje młodzieżowe z terenu małopolski w antykomunistycznej konspiracji w latach 1944-1956”, „Konfederacja Polski Niepodległej w walce o Niepodległą Polskę 1979-1991”. Muzeum współorganizowało – w ramach programu edukacyjnego dla polskich dzieci z Wileńszczyzny – kolonie letnie na terenie Krakowa (zwiedzanie Muzeum, spotkania z kombatanami, wykłady z historii), dodatkowo Muzeum uczestniczyło w Ogólnopolskim Forum Rozwoju Kolejowych Szlaków Turystycznych (przygotowało wykład oraz pokaz multimedialny pt. „Małopolski Pociąg do Historii – Pociągi Pancerne”). Ponadto prowadziło działania związane z zadaniem inwestycyjnym obejmującym rewaloryzację i adaptację budynku Muzeum AK.

Galeria Sztuki Współczesnej „Bunkier Sztuki”

„Bunkier Sztuki” to jedyna galeria finansowana przez Miasto Kraków. Prezentowana w niej sztuka współczesna porusza kwestie jej wartości, kondycji współczesnego artysty poszukującego nowości, oryginalności. Poza działalnością wystawienniczą, promocyjną i popularyzatorską sztuki współczesnej, galeria prowadzi także działalność edukacyjną w ramach Klubu Bunkra Sztuki poprzez organizowanie wykładów dla dzieci, młodzieży i studentów. Dużą popularnością cieszą się programy specjalnie przeznaczone dla najmłodszych odbiorców – są to konkursy plastyczne, wiedzy o sztuce (organizowana w okresie wakacyjnym „Akcja Teraz Dzieci”). Na szczególną uwagę zasługuje impreza cykliczna, jaką jest „World Press Photo”.

W 2008 roku galeria zorganizowała Międzynarodową Konferencję „Transkultura: Sztuka a płynna rzeczywistość XXI wieku” – w ramach Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego w Polsce oraz 18 wystaw czasowych, wśród których wymienić należy: „Fluxus East. Fluxus w Europie Środkowo-Wschodniej”, „Edward Krasiński ABC”, „Depresja”, „OK! Wypiański”, wystawy zorganizowanej z okazji obchodów Roku Stanisława Wyspiańskiego.

Muzeum Archeologiczne w Krakowie

Muzeum w 2008 roku udostępniło publiczności nową stałą wystawę pn. „Peruviańskie zbiory Władysława Klugera”. 6. edycja organizowanego corocznie przez Muzeum Krakowskiego Pikniku Archeologicznego w Branicach, odbywająca się pod hasłem „Z życia budowniczych Kopca Wandy”, była poświęcona życiu Słowian w VIII-X wieku. Tradycyjnie muzeum uczestniczyło także w Świącie Rękawki na Kopcu Krakusa oraz Nocy Muzeów i Dniach Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich. Muzeum uczestniczyło w badaniach archeologicznych na 10 stanowiskach (w tym 1 stanowisko na terenie Miasta Krakowa) oraz kontynuowało badania wykopaliskowe w antycznym mieście Marea w Egipcie. Muzeum wydało III oraz IV tom *Biblioteki Muzeum Archeologicznego w Krakowie*.

Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie

Muzeum w 2008 roku nawiązało nowe relacje z widzami poprzez takie formy pracy, jak: „Etno-kalendarz” (weekendy dla dorosłych i dzieci), plenerowe prezentacje etnograficzne na placu Wolnica, etnografię w wydaniu teatralnym („Jarmark Cudów”, Teatr Mumerus), wyjaśnianie pracy muzeum od wewnątrz („Od przedmiotu do obiektu”, praca Komisji Zakupów), „Domowy Poradnik Etnograficzny” (sztuka konserwacji starych przedmiotów na użytek prywatny). Ze świątecznym przyjęciem spotkała się seria „Zachwyty Małopolską” (*Gazeta Wyborcza*), zachęcająca do etnograficznego spojrzenia na region. W 2008 roku muzeum wydało następujące publikacje: *Stefania Gurdowa. Klisze przechodzi się* (wydane wspólnie z Fundacją Imago Mundi); *Przewodnik po zbiorach huculskich Muzeum Etnograficznego w Krakowie, Rocznik Muzeum Etnograficznego w Krakowie, Tom XV* oraz *Andrzej Kramarz. Rzeczy*.

W 2008 roku muzeum przeprowadziło remont kapitalny zabytkowego ratusza na krakowskim Kazimierzu. W Ratuszu oraz „Esterce” wykonano nowe aranżacje przestrzeni recepcyjnych. Wnętrza zostały nacechowane etnograficznym dizajnem – współczesną sztuką użytkową inspirowaną wzorami kultury ludowej.

Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie

Muzeum w 2008 roku zorganizowało lub współorganizowało 7 imprez popularyzujących tematykę lotniczą, w tym V Małopolski Piknik Lotniczy, podczas którego około 60 000 osób oglądało pokazy ponad 90 statków powietrznych. Muzeum uczestniczyło także w Nocy Muzeów, której tematem przewodnim była 90. rocznica odzyskania niepodległości oraz w Dniach Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich.

W 2008 roku zainicjowano innowacyjny na skalę kraju program edukacyjny pn. Muzeobus. Muzeobus to wyposażony w sprzęt multimedialny samochód prezentacyjny, przystosowany do prowadzenia interaktywnych zajęć popularyzujących historię i technikę lotniczą. Muzeobus odwiedza szkoły podstawowe i gimnazja w małych miejscowościach województwa małopolskiego.

W 2008 roku zakończono realizację i produkcję lotniczego tryptyku dokumentalnego „Ostatni z Nielicznych”, poświęconego losom polskich pilotów walczących na Zachodzie w czasie II wojny światowej. Pracownicy muzeum dotarli do kilkunastu żyjących jeszcze weteranów Polskich Sił Powietrznych i udokumentowali ich relacje.

Noc Muzeów

Noc Muzeów jest to jedyne w swoim rodzaju ogólnopolskie wydarzenie, realizowane przez Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Miasta Krakowa we współpracy z Biurem Promocji i Marketingu Miasta pod patronatem Prezydenta Miasta Krakowa.

W V edycji Nocy Muzeów uczestniczyły muzea i galerie podległe różnym organizatorom (miejskie, wojewódzkie, ministerialne, uczelniane, prywatne). W nocy z 16 na 17 maja 2008 roku, w godz. 18.00-2.00, otwarte były dla zwiedzających krakowskie muzea. Bilet wstępu, za przystawianą „złotówkę”, w formie specjalnie emitowanej monety (przy udziale Państwowej Mennicy) wraz z załączonym programem, pozwolił mieszkańcom Krakowa, a także turystom, zwiedzić większość krakowskich obiektów muzealnych, które częstokroć same w sobie stanowią pomniki sztuki, kryją niedostępne na co dzień, pilnie strzeżone eksponaty. Noc Muzeów 2008 połączona była z różnymi wydarzeniami artystycznymi, jak np. koncert Anny Treter w Muzeum Archidiecezjalnym. W Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego dla zwiedzających przygotowano recital Marka Szlezera, który zaprezentował utwory Fryderyka Chopina grane na fortepianie Chopina. Inne atrakcje to pokaz multimedialny na elewacji Wieży Ratuszowej, koncert moskiewskich solistów w Auli Collegium Novum UJ (w ramach odbywających się w Krakowie Dni Moskwy). Chęć uczestniczenia w Nocy Muzeów zgłasza coraz więcej instytucji kultury – w 2008 roku w tym przedsięwzięciu udział wzięło 25 instytucji.

VIII.2. Mecenat Kultury

VIII.2.1. Otwarte konkursy ofert w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji

Konkursy adresowane są do organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego; zgodnie z art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2003 r., Nr 96, poz. 873, z późn. zm.) oraz do jednostek organizacyjnych podległych organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowanych, dla których organizatorem nie jest Gmina Miejska Kraków (art. 11 ust. 3 ww. ustawy). Przedmiotem konkursów są zadania realizowane na rzecz społeczności Krakowa, czyli festiwale, przeglądy, widowiska plenerowe, koncerty, spektakle teatralne, wystawy, imprezy filmowe i interdyscyplinarne.

W dniu 7 lutego 2008 roku został rozstrzygnięty otwarty konkurs ofert, ogłoszony Zarządzeniem Nr 2318/2007 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 18 listopada 2007 roku (VIII edycja), a w dniu 7 sierpnia 2008 roku drugi konkurs ofert, ogłoszony Zarządzeniem Nr 1157/2008 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 16 czerwca 2008 roku (IX edycja).

Tabela VIII.7. Otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w dziedzinie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji w latach 2005-2008

	2005 (edycje I-IV)	2006 (edycje V-VI)	2007 (edycja VII)	2008 (edycja VIII-IX)
Liczba zgłoszonych ofert	219	262	225	201
Liczba zrealizowanych przedsięwzięć	76	79	76	41
Ogółem kwota wydatków z budżetu Miasta Krakowa (w PLN)	2 422 762	2 764 350	2 604 325	3 844 600

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Tabela VIII.8. Najważniejsze przedsięwzięcia wyłonione w konkursie ofert, w których w 2008 roku partycypowała Gmina Miejska Kraków

Podmiot realizujący	Nazwa zadania	Kwota dotacji (w PLN)
Akademia Muzyczna w Krakowie	I Międzynarodowy Konkurs Wiolonczelowy im. Krzysztofa Pendereckiego, Kraków 2008	50 000
Akademia Muzyczna w Krakowie	120 Lat Akademii Muzycznej w Krakowie	50 000
Fundacja „Dom Kultury Alchemia”	III Krakowski Festiwal Kultury Alternatywnej Alchemia OFF ART	30 000
Fundacja „Dom Kultury Alchemia”	Lato na Dachy	30 000
Fundacja „Dom Kultury Alchemia”	Koncerty gwiazd towarzyszące festiwalowi Krakowska Jesień Jazzowa – Free Jazz Festiwal	40 000
Fundacja „Piosenkarnia Anny Treter”	„Korowód” – Festiwal Twórczości Marka Grechuty	110 000
Fundacja „TONE – Muzyka i Nowe Formy Sztuki”	Unsound Festival 2008	145 000
Fundacja Sztuki Osób Niepełnosprawnych	Spotkania Artystyczne Osób Niepełnosprawnych	5 000
Fundacja Wspierająca Prawidłowy Rozwój Dzieci i Młodzieży „Rośnij Zdrowo”	Festiwal Muzyczny Barbakan	70 000
Krakowska Fundacja Filmowa	48. Krakowski Festiwal Filmowy	280 000
Krakowska Fundacja Żeglarstwa Sportu i Turystyki „Hals”	XXVII Międzynarodowy Festiwal Piosenki Żeglarskiej „SHANTIES 2008”	40 000
Stowarzyszenie „ROZSTAJE: u zbiegu kultur i tradycji”	„Rozstaje 2008” 10. Festiwal Muzyki Tradycyjnej	190 000

Stowarzyszenie Artystyczno-Edukacyjne „Jazzowy Kraków”	XIV Międzynarodowy Festiwal Jazzowy „Starzy i Młodzi, czyli jazz w Krakowie”	30 000
Stowarzyszenie Festiwal Kultury Żydowskiej	18. Festiwal Kultury Żydowskiej	590 000
Stowarzyszenie im. Ludwiga van Beethovena	12. Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena w Krakowie	300 000
Stowarzyszenie Kulturalno-Społeczne De Profundis	53. Krakowskie Zaduszki Jazzowe	50 000
Stowarzyszenie Kultury Akademickiej Instytut Sztuki	XII Międzynarodowy Konkurs Współczesnej Muzyki Kameralnej	50 000
Stowarzyszenie Kultury Akademickiej Instytut Sztuki	44. Studencki Festiwal Piosenki	150 000
Stowarzyszenie Kultury Akademickiej Instytut Sztuki	Wielkie wydarzenia – upamiętnienie roku ‘68: poezja śpiewana, cykl koncertów poetyckich pt. „Rok ‘68” oraz „13 poetów”, poświęconych twórczości najwybitniejszych polskich poetów formacji Pokolenia ‘68	350 000
Stowarzyszenie Międzynarodowe Sezony Teatralne i Baletowe	Festiwal Dedykacje: Brecht 2008	300 000
Stowarzyszenie Muzyki Polskiej	IV Festiwal Muzyki Polskiej	300 000
Stowarzyszenie Promocji Sztuki Kabaretowej PAKA	XXIV Ogólnopolski Przegląd Kabaretów PAKA	20 000
Stowarzyszenie Przyjaciół Piwnicy Pod Baranami „Klub 40”	XIII Letni Festiwal Jazzowy w Piwnicy Pod Baranami	140 000
Stowarzyszenie Rotunda	33. Krakowskie Reminiscencje Teatralne – Międzynarodowy Festiwal Teatralny	200 000
Stowarzyszenie Rotunda	XV Międzynarodowy Festiwal Filmowy „Etiuda&Anima 2008”	90 000
Związek Kompozytorów Polskich Zarząd Oddziału Krakowskiego	20. Jubileuszowe Dni Muzyki Kompozytorów Krakowskich	50 000

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

VIII.2.2. Wsparcie działalności twórczej i artystycznej

W 2008 roku w ramach Mecenatu Kultury Miasta Krakowa zrealizowano ponad 150 projektów, prezentujących twórczość krakowskiego środowiska artystycznego. Były to m.in.:

- prezentacje z zakresu sztuk pięknych (Retrospektywna wystawa rzeźby i medalierstwa Janusza Trzebiatowskiego, wystawa: „Teresa Kotkowska-Rzepecka – Malarstwo. Mała Retrospektywa”, wystawa Poli Dwurnik „Młodzi malarze krakowscy”)
- prezentacje muzyczne (Muzyka w Pałacu Biskupa Erazma Ciołka, koncert uczniów szkół Towarzystwa Muzycznego w Krakowie, koncerty letnie w Auli Floriana)
- prezentacje teatralne (m.in. Festiwal teatralny: Lato Teatralne Mumerus, spektakl „Racine: Ifigenia” – Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej, realizacja spektaklu dyplomowego Katarzyny Michałkiewicz „Łagodna” na podstawie opowiadania Fiodora Dostojewskiego)
- prezentacje filmowe (produkcja filmu dokumentalnego „Kraków w sztuce Tadeusza Kantora”, pokaz specjalny filmu niemego z muzyką na żywo w Kinie Pod Baranami, Pracownia Filmowa podczas I Międzynarodowego Festiwalu Filmów Dziecięcych Galicja 2008)
- wydarzenia jubileuszowe i okolicznościowe (Gala Filmowa – rozdanie nagród w konkursie „Trzy Korony – Małopolska Nagroda Filmowa”, koncert z okazji Jubileuszu 35-lecia zespołu Wawele, program telewizyjny „Z Krakowa do Polski”, sesja naukowa – „Wczoraj, dziś i jutro ZASP-u” oraz koncert jubileuszowy – „Autor – jedyny uczciwy obłudnik” z okazji 90-lecia ZASP-u)
- wydarzenia promujące Kraków jako miasto kultury (X Letnia Akademia Muzyczna, Kraków 2008, VIII Dni Tischnerowskie, XIV Międzynarodowa Letnia Akademia Jazzu – Koncerty Finałowe, Żywa Szopka przy Franciszkańskiej 4)
- prezentacje twórczości literackiej oraz publikacje promujące miasto Kraków (Julian Kawalec *Powrót z Nieba*, Jan Błoński *Lektury użyteczne*, Bruno Micugow *Wspomnienia*, Michał Rożek *Groby Królewskie na Wawelu*)

VIII.2.3. Współpraca w ramach porozumień zawartych przez Gminę Miejską Kraków

W 2008 roku realizowano działania w ramach 14 porozumień o współpracy zawartych z krakowskimi organizacjami pozarządowymi i instytucjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w dziedzinie kultury. Porozumienia, realizowane aktualnie na podstawie rocznych programów współpracy samorządu Miasta Krakowa z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, zawarte zostały na okres 3 lub 4 lat. Wyjątek stanowią: Stowarzyszenie Willa Decjusza (od 1996 roku) i Fundacja Judaica (od 1997 roku), z którymi zawarto porozumienia na czas nieokreślony.

- Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie – wystawy: „Współczesna sztuka belgijska” oraz „Alfred Kubin”, publikacje: *Przywracanie pamięci. Rewitalizacja zabytkowych dzielnic żydowskich w miastach Europy Środkowej, Florencja i Kraków wobec dziedzictwa, Barcelona i Kraków, zmieniające się wizje – wizje zmian*
- Stowarzyszenie Przyjaciół Piwnicy Pod Baranami „Klub 40” – „Kruczy świat, kruche szkło” (recital Grzegorza Turnaua), „Dwa kroki” (recital Tamary Kalinowskiej), Kabarety „Piwnica Pod Baranami”
- Stowarzyszenie Willa Decjusza – „Letnia Szkoła Wyszehradzka 2008. VII edycja”, „Nagroda im. Sergio Vieira de Mello”, „Klub Europejski”, „Willa-Europa-Świat. Spotkania ze sztuką świata”, „Muzyka na dworach Europy”
- Fundacja Judaica – Centrum Kultury Żydowskiej – „Dni muzyki Feliksa Mendelssohna na Kazimierzu”, „Spotkania z Kulturą Żydowską BAJIT CHADASZ”
- Stowarzyszenie Międzynarodowe Triennale Grafiki – „IconData 2008 – Wirtualne Muzeum Współczesnej Grafiki”, „Najlepszy Dyplom – Grafika 2008. Uczeń i jego promotor”, wystawy grafiki współczesnej w kraju i za granicą
- Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa – Publikacja *Rocznik Krakowski Tom LXXIV*, wystawa pt. „Historia Kopca Józefa Piłsudskiego”
- Fundacja Ars Cameralis – „Livietta e Tracollo” (Giovanni Battista Pergolesi), „V Letni Festiwal Ars Cameralis – Kraków 2008”
- Katolickie Centrum Kultury – cykl koncertów „Muzyczne wtorki” w „Kamieniołomie im. Jana Pawła II” oraz cykl wystaw w Galerii „Krypta u Pijarów”
- Stowarzyszenie Teatrów Nieinstytucjonalnych STEN – „Realizacja nowych spektakli – premiery”, „Scena Repertuarowa STEN”, „Warsztaty i spotkania o charakterze seminaryjnym”
- Stowarzyszenie Artystyczne „Otwarta Pracownia” – wystawa malarstwa Andrzeja Gąsienica, Krzysztofa Klimka, Wojciecha Kubiaka i Lidii Krawczyk
- Towarzystwo Edukacyjno-Naukowe Ośrodek Myśli Politycznej – wykłady „Krakowskie tradycje intelektualne”, „Słownik historii krakowskiej myśli politycznej”
- Stowarzyszenie Twórców Filmu Animowanego, Eksperymentalnego i Video STUDIO A – organizacja XVI edycji „Międzynarodowych Warsztatów Filmu Animowanego w Krakowie”
- Uniwersytet Jagielloński – Zespół Katedr Nauk o Kulturze – zeszyt naukowy *Zarządzanie w kulturze, tom 9*, czasopismo międzynarodowe *Cultural Management, Kulturmanagement, Zarządzanie w kulturze. Zeszyt 1(1)08*
- Instytut Spraw Publicznych Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego – Program Ambasador – Polityka Kulturalna Pięciu Kontynentów”

Tabela VIII.9. Realizacja współpracy w ramach zawartych przez Gminę Miejską Kraków porozumień w latach 2006-2008

	2006	2007	2008
Liczba partnerów współpracujących w oparciu o wieloletnie porozumienia	12	13	14
Liczba projektów zrealizowanych w ramach porozumień	43	44	50
Wysokość środków finansowych wydatkowanych na realizację porozumień (w PLN)	765 000	855 000	1 000 000

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

VIII.2.4. Realizacja innych własnych projektów i programów

VIII.2.4.1. Nagrody Miasta Krakowa

Nagrody Miasta Krakowa przyznawane są przez Prezydenta Miasta Krakowa na wniosek Komisji Nagród Miasta Krakowa – w uznaniu wybitnych osiągnięć i dokonań – twórcom i naukowcom związanym z Krakowem, osobom i instytucjom szczególnie zasłużonym dla miasta. Nagrody wręczane są w następujących dziedzinach: kultura i sztuka, nauka i technika, sport. Wyróżniane są także najlepsze prace dyplomowe.

Tabela VIII.10. Nagrody Miasta Krakowa w latach 2007-2008

	2007	2008
Liczba zgłoszonych wniosków	34	30
Liczba laureatów	10	6
Ogółem wysokość środków finansowych na wypłatę nagród (w PLN)	120 000	180 000

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Uroczystość wręczenia Nagród Miasta Krakowa odbyła się w dniu 4 listopada 2008 roku. Nagrody otrzymali:

- w dziedzinie kultury i sztuki: Jan Boba – za wybitne dokonania w muzyce jazzowej; Zofia Gołubiew – za wybitne dokonania w dziedzinie muzealnictwa; Elżbieta Towarnicka – za wybitne dokonania w dziedzinie wokalistyki; Jerzy Trela – za wybitne dokonania w sztuce teatru
- w dziedzinie nauki i techniki: prof. Marta Wyka – za wybitne dokonania w dziedzinie nauk humanistycznych
- wyróżnienie za pracę dyplomową otrzymała Dorota Dreścik (Akademia Sztuk Pięknych) za wyróżniającą się pracę dyplomową pt. „Technologia i technika wykonania oraz metody konserwacji rzeźb z kości słoniowej na przykładzie figurek dwunastu apostołów ze Skarbcza Katedry na Wawelu”
- w dziedzinie sportu nie przyznano nagrody

VIII.2.4.2. Konkurs Mecenasa Kultury Krakowa

Ideą konkursu jest wspieranie rozwoju współpracy środowisk gospodarczych z krakowskimi twórcami i instytucjami kultury. Tytuły Mecenas Kultury Krakowa przyznaje corocznie Prezydent Miasta Krakowa na wniosek komisji zwanej Bractwem Mecenatu Kultury. O tytuł Mecenas Kultury Krakowa mogą ubiegać się osoby fizyczne oraz podmioty prawne (zarówno polskie, jak i zagraniczne). Tytuł przyznawany jest zawsze za ubiegły rok kalendarzowy. Wyjątkowo, w przypadku rewaloryzacji lub restauracji zespołów, obiektów zabytkowych lub ich części albo też dzieł sztuki zlokalizowanych na terenie naszego miasta, prace te nie muszą być zakończone w roku, za który przyznawany jest tytuł. Powinny one jednak uzyskać w tym roku wysoką ocenę właściwych służb konserwatorskich.

Laureaci otrzymali w 2008 roku nagrody w postaci statuetek autorstwa krakowskiego artysty-rzeźbiarza Kazimierza Adamskiego oraz dyplom zaprojektowany przez Adama Miratyńskiego, profesora Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Laureaci mają prawo przez okres pięciu lat używania we własnych publikacjach znaku graficznego tytułu Mecenas Kultury Krakowa (z zaznaczeniem roku, w którym tytuł ten otrzymali).

Tabela VIII.11. Konkurs Mecenasa Kultury Krakowa (MKK) – tytuły przyznane za lata 2005-2007

	2006 (MKK 2005)	2007 (MKK 2006)	2008 (MKK 2007)
Liczba wniosków ogółem	77	86	97
Liczba zgłoszonych podmiotów	49	56	64
Liczba podmiotów zgłoszonych w kategorii działań na rzecz ochrony zabytków	1	3	1
Liczba laureatów	6	5	5

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Uroczystość przyznania tytułów Mecenasa Kultury Krakowa Roku 2007 odbyła się w dniu 30 czerwca 2008 roku. Na wniosek Bractwa Mecenatu Kultury Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski przyznał tytuły Mecenasa Kultury Krakowa Roku 2007 następującym podmiotom:

- w kategorii najwyższego wkładu finansowego: Firmie Handlowo-Usługowej WITEK
- w kategorii najciekawszej formy i efektywności mecenatu: firmie KÄRCHER Sp. z o.o. oraz firmie BP Polska Sp. z o.o.
- w kategorii działań na rzecz ochrony zabytków: firmie SKALSKI Sp. z o.o.

VIII.2.4.3. Stypendia Twórcze Miasta Krakowa

Stypendium Twórcze Miasta Krakowa jest przyznawane szczególnie utalentowanym młodym artystom oraz twórcom kultury i sztuki, działającym na terenie Gminy Miejskiej Kraków, reprezentującym wysoki poziom artystyczny i wykazującym się wyjątkową aktywnością twórczą. Stypendia Twórcze przyznaje się corocznie artystom i twórcom, którzy nie przekroczyli trzydziestego roku życia.

Wnioski o przyznanie stypendium rozpatruje Komisja Stypendialna, która przedstawia Prezydentowi Miasta Krakowa do akceptacji propozycję liczby i wysokości stypendiów (w ramach zabezpieczonej na ten cel kwoty w budżecie Gminy Miejskiej Kraków). Stypendyści otrzymują nagrodę finansową oraz dyplom. Przyznawane corocznie Stypendia Twórcze umożliwiają wyróżnionym realizację planów artystycznych.

Tabela VIII.12. Stypendia Twórcze Miasta Krakowa przyznane w latach 2006-2008

	2006	2007	2008
Liczba zgłoszonych wniosków o przyznanie stypendium	91	70	90
Liczba laureatów	25	22	12
Ogółem wysokość środków finansowych na wypłatę stypendiów (w PLN)	112 000	112 000	112 000

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

W 2008 roku Prezydent Miasta Krakowa przyznał dwanaście Stypendiów Twórczych Miasta Krakowa. Uroczystość wręczenia pamiątkowych dyplomów odbyła się w sali Obrad Rady Miasta Krakowa w dniu 2 lipca 2008 roku. Stypendium Twórcze Miasta Krakowa otrzymali:

- w dziedzinie Architektura i architektura wnętrz: Katarzyna Leśnodorska
- w dziedzinie Film: Katarzyna Agopsowicz, Jakub Giza
- w dziedzinie Muzyka: Jolanta Kowalska, Eligiusz Skoczylas
- w dziedzinie Malarstwo, grafika, rzeźba, fotografia: Wojciech Batko, Artur Blusiewicz, Jakub Karwowski
- w dziedzinie Literatura: Anna Kapusta, Tomasz Pułka
- w dziedzinie Teatr i sztuka estradowa: Adam Szarek, Jadwiga Agnieszka Wrońska (Jaga Wrońska)

VIII.2.4.4. Rozwój infrastruktury sprzyjającej środowisku twórczemu Krakowa

Kraków, miasto o wyjątkowej wartości kulturalnej i niezwykłym potencjale twórczym, wymaga tworzenia wszechstronnych możliwości aktywnego udziału artystów w jego rozwoju i tworzeniu przyszłego wizerunku. Samorząd Gminy Miejskiej Kraków pełni w tym zakresie rolę mecenasa kultury w ramach swych ustawowych obowiązków. W 2007 roku rozpoczęto realizację Programu Mecenatu Artystycznego i Usług Publicznych w Zakresie Kultury – Galerie Sztuki, przyjętego uchwałą Rady Miasta Krakowa z dnia 30 sierpnia 2006 roku oraz Programu Mecenatu Artystycznego i Usług Publicznych w Zakresie Kultury – Pracownie Twórcze, przyjętego uchwałą Rady Miasta Krakowa z dnia 11 października 2006 roku.

Program Mecenatu Artystycznego i Usług Publicznych w Zakresie Kultury – Galerie Sztuki

Program umożliwia prowadzenie galerii sztuki w lokalach użytkowych z zasobów Gminy Miejskiej Kraków na warunkach preferencyjnych: na- jem lokalu użytkowego w trybie bezprzetargowym z przeznaczeniem na prowadzenie galerii sztuki. Możliwe jest także włączenie do programu galerii prowadzonej w lokalu użytkowym pozyskanym wcześniej w trybie przetargu (co najmniej dwa lata) i obniżenie stawki czynszowej. Warunkiem pozyskania lokalu z przeznaczeniem na galerię sztuki w ramach programu, jest zobowiązanie wnioskodawcy do:

- prowadzenia działalności wystawienniczej połączonej ze świadczeniem usług w zakresie sztuki oraz sprzedażą dzieł sztuki
- realizowania określonego programu artystycznego
- prowadzenia dokumentacji działalności wystawienniczej w formie: katalogów, plakatów, afiszy, recenzji, rejestracji video lub innych

W 2008 roku programem były objęte następujące galerie sztuki:

- Galeria ARTEMIS – ul. Poselska 15
- Antoni Kawałko Stała Wystawa Malarstwa – os. Słoneczne 1
- Galeria Autorska Jana Siuty – ul. Sławkowska 14
- Galeria Autorska Mariana Gołogórskiego – ul. Grodzka 29
- Gallery Cafe ArtiDoTuum – ul. Józefa 18
- Galeria Fundacji Sztuki Osób Niepełnosprawnych – ul. Królewska 94
- Galeria LABIRYNT – ul. Józefa 15
- Galeria Olympia – ul. Józefa 18
- Galeria Szalom – ul. Józefa 16
- Galeria Sztuki Afrykańskiej „Teranga” – ul. Kalwaryjska 48
- Galeria Ubioru i Wystrój Wnętrza „Stary Sklep” – ul. Józefa 16
- Galeria Zderzak (Marta Tarabuła) – ul. Floriańska 3, III piętro
- Galeria Związku Polskich Artystów Fotografików – ul. św. Tomasza 24
- Jan Fejkiel Gallery – ul. Grodzka 65

Uroczysta inauguracja działalności Galerii Autorskiej Jana Siuty przy ul. Sławkowskiej 14 odbyła się w dniu 19 czerwca 2008 roku. Jan Siuta uzyskał pozytywną opinię Komisji ds. Galerii Sztuki (w zakresie zgłoszonej działalności merytorycznej) oraz Komisji ds. Mienia i Rozwoju Gospodarczego Rady Miasta Krakowa (w zakresie przyznania wybranego lokalu) w 2007 roku.

Program Mecenatu Artystycznego i Usług Publicznych w Zakresie Kultury – Pracownie Twórcze

Program, realizowany od 2007 roku, stanowi kontynuację realizowanej wcześniej formy mecenatu Gminy Miejskiej Kraków nad artystami i obejmuje również najemców pracowni przyznanych w latach 1956-2004 w ramach ówczesnie obowiązujących uregulowań prawnych. Prawo do najmu pracowni twórczej posiadają absolwenci uczelni artystycznych, członkowie związków i stowarzyszeń twórczych, a także twórcy nieprofesjonalni rekomendowani przez odpowiednie środowiska twórcze. Dotyczy to: artystów malarzy, rzeźbiarzy, fotografików, konserwatorów dzieł sztuki, grafików (z wyjątkiem grafików posługujących się wyłącznie techniką komputerową), artystów w dziedzinie form przemysłowych, tkaniny artystycznej, architektury wnętrz. Na pracownie twórcze przeznaczane są lokale z zasobu Gminy Miejskiej Kraków, w których możliwe jest prowadzenie działalności twórczej w zakresie sztuk plastycznych, a także przechowywanie dzieł artystycznych. Są to lokale, które z uwagi na stan techniczny, lokalizację, niskie wyposażenie techniczne, nie mogą być przeznaczone na cele mieszkalne. Lokale przekazywane są twórcom do adaptacji, zgodnie z potrzebami prowadzonej działalności artystycznej. W 2008 roku zrealizowana została II edycja konkursu o najem lokali z zasobów Gminy Miejskiej Kraków przeznaczonych na pracownie twórcze.

Tabela VIII.13. Realizacja Programu Mecenatu Artystycznego i Usług Publicznych w Zakresie Kultury – Pracownie Twórcze w latach 2007-2008

	2007	2008
Liczba zgłoszonych wniosków	70	65
Liczba przydzielonych pracowni twórczych (w tym do współnajmu)	9	12
Liczba twórców objętych programem (ogółem w danym roku)	158	171

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

VIII.3. Krakowskie Biuro Festiwalowe

Biuro zajmuje się realizacją i promocją wydarzeń kulturalnych o zasięgu lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym, często będących efektem współpracy z instytucjami kulturalnymi, oświatowymi, stowarzyszeniami twórczymi oraz zagranicznymi ośrodkami kultury. Biuro organizuje tradycyjne krakowskie imprezy plenerowe, takie jak Wianki czy Sylwester na Rynku Głównym, a także festiwale, które często okazują się największymi tego typu wydarzeniami w Polsce i Europie.

Pod wspólną marką „6 zmysłów” w 2008 roku powstał w Krakowie unikalny na skalę kraju projekt kulturalny zakładający współpracę i promocję kilkudziesięciu krakowskich przedsięwzięć kulturalnych. Projekt „6 zmysłów” ma na celu promocję dziewięciu najważniejszych i najbardziej prestiżowych wydarzeń z kręgu kultury i sztuki, muzyki, kina i teatru odbywających się w Krakowie w ciągu roku, tj. Sacrum Profanum, Art Boom, Boska Komedia, Selector Festival, Off Plus Camera, Misteria Paschalia, Festiwal Muzyki Filmowej, Miesiąc Fotografii w Krakowie. Uzupełnieniem programu jest marka „Premium”, w której skład wchodzi 18 przedsięwzięć oraz „Wydarzenia” obejmujące 6 imprez wielkiego formatu. „6 zmysłów” to nowatorskie podejście do kultury – troska o najwyższą jakość prezentacji i dobór najbardziej uznanych wykonawców. Atrakcyjny i ambitny program w równym stopniu przyciąga zarówno wysublimowanych znawców sztuki, jak i rzesze widzów, turystów czy mieszkańców miasta. Stanowi on poszerzenie bogatej oferty kulturalnej Krakowa wpisując miasto w najnowsze nurty wydarzeń artystycznych w Europie i na świecie.

W ramach inicjatywy „6 zmysłów”, a także poza nią, Krakowskie Biuro Festiwalowe zrealizowało w 2008 roku następujące projekty:

XVII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (13 stycznia 2008 roku)

Fundacja Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy już od wielu lat organizuje pomoc dla najbardziej potrzebujących. Tym razem kwestowano na rzecz wczesnego wykrywania nowotworów u dzieci. Finałowi przyświecało również hasło „W zdrowym ciele, zdrowy duch”. W sumie podczas XVII Finału zebrano 40 458 625,09 PLN. W XVII Finale uczestniczyło ok. 7 000 widzów.

Karnawał w Krakowie (26 stycznia-5 lutego 2008 roku)

Projekt Karnawał w Krakowie ma na celu propagowanie tradycji karnawałowej poprzez włączenie do aktywnej zabawy mieszkańców i turystów. Organizowane są barwne parady, korowody przebierańców, bale maskowe, koncerty, specjalne projekcje filmowe, pokazy mody, spektakle i wystawy. W przedsięwzięcie angażują się liczne instytucje kultury, co gwarantuje rozrywkę przeznaczoną dla szerokiego spektrum odbiorców. Liczbę uczestników oszacowano na ok. 8 000 osób.

Obchody III Rocznicę Śmierci Jana Pawła II (31 marca-2 kwietnia 2008 roku)

Obchody trwały trzy dni, a ich kulminacją było Oratorium Leśniowskie Siedem Pieśni Marii na Rynku Głównym w Krakowie. W ramach obchodów przygotowano również specjalne pokazy filmowe. W kinie Sfinks został zaprezentowany m.in. legendarny „Pielgrzym” – dokumentalny zapis pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski. Trzecią rocznicę śmierci Karola Wojtyły upamiętniła także uroczysta msza święta w kościele św. Piotra i Pawła, a zakończyło wieczorne czuwanie pod oknem papieskim przy ul. Franciszkańskiej. W obchodach uczestniczyło ok. 10 000 osób.

V Festiwal Misteria Paschalia (17-24 marca 2008 roku)

Ideą festiwalu jest prezentacja muzyki organicznie związanej z okresem Wielkiego Tygodnia i Wielkiej Nocy. Na festiwalu są prezentowane najwybitniejsze dzieła muzyki dawnej od renesansu do baroku, wiele z nich to polskie prawykonania, festiwal jest także miejscem światowych prawykonawców wybitnych utworów wokalnie-instrumentalnych baroku. Misteria Paschalia ukazują w ten sposób najnowsze trendy wykonawcze, plasując się pośród najambitniejszych przedsięwzięć muzycznych nie tylko w kraju, ale i w Europie. Misteria Paschalia to wydarzenie wysoko oceniane przez krytykę i cieszące się zainteresowaniem publiczności zarówno lokalnej, jak i licznych polskich oraz zagranicznych turystów. W 2008 roku festiwal przyciągnął ok. 6 000 widzów.

Cracow Screen Festival (2-4 maja 2008 roku)

Podczas dwóch dni majowego weekendu w Krakowie można było zobaczyć koncerty światowej sławy artystów, takich jak: Underworld czy Brian Ferry oraz wizualizacje przygotowane specjalnie przez artystów zajmujących się filmem artystycznym i tematyką wideo. Liczbę uczestników szacowano na ok. 5 000 widzów.

Festiwal Muzyki Filmowej w Krakowie (29-31 maja 2008 roku)

Festiwal w całości dedykowany jest kompozycjom stworzonym na potrzeby filmu. W 2008 roku inauguracja festiwalu była związana z setną rocznicą powstania w Paryżu pierwszej partytury filmowej. Główne wydarzenia Festiwalu skoncentrowały się na krakowskich Błoniach,

gdzie fani muzyki mieli szansę wziąć udział w dwóch koncertach monograficznych: Erica Serry z zespołem RXRA Group LIVE oraz niezwyklej projekcji filmu *Drużyna Pierścienia* (reż. Petera Jacksona) z monumentalnym wykonaniem nagrodzonej Oscarem muzyki Howarda Shore'a. W wydarzeniu uczestniczyło 15 000 osób.

II edycja Krakowskiej Nocy Teatrów (13-14 czerwca 2008 roku)

Wydarzenie ma na celu ożywienie środowiska aktorskiego i przyciągnięcie wszystkich miłośników najstarszej sztuki widowiskowej. Nawiązując do organizowanej co roku Nocy Muzeów, krakowskie teatry zapraszają w porach wieczornych i nocnych na spektakle o różnorodnej tematyce, grane na mniej i bardziej znanych scenach miasta, a także na widowiska plenerowe. Krakowska Noc Teatrów to również niepowtarzalna okazja, aby zobaczyć teatr od „kuchni” (np. odwiedzić kulisy oraz garderoby teatralne). W 2008 roku wydarzenie przyciągnęło pięcioletnią widownię.

Wianki (21 czerwca 2008 roku)

Tradycyjna wielka impreza plenerowa nawiązująca do obchodów Nocy Świętojańskiej. Co roku wielotysięczne tłumy krakowian i turystów, wśród których przeważają ludzie młodzi, zbierają się na Bulwarach Wiślanych przy Wawelu, by wspólnie się bawić. W dniu imprezy przeprowadzany jest też konkurs na najpiękniejszy wianek. Impreza stała się jednym z największych wydarzeń plenerowych w Polsce. Gwiazdą Wianków 2008 był znany brytyjski artysta Jamiroquai. Szacuje się, że w 2008 roku koncert i spektakl obejrzało ponad 50 000 osób.

X Festiwal Muzyki Tradycyjnej Rozstaje (25-27 lipca 2008 roku)

Ideą festiwalu jest zderzenie różnych stylów i gatunków muzycznych: od tradycyjnych po wszelkiego rodzaju przetworzenia i eksperymenty z pogranicza muzyki jazzowej, folkowej i rockowej oraz klasycznej, inspirowanej motywami ludowymi. Gwiazdą X Festiwalu Rozstaje był Gheorghe Zamfir – wirtuoz fletni pana, popularyzator tego niezwyklej instrumentu oraz rumuńskiej muzyki ludowej, a jednocześnie kompozytor i współtwórca muzyki do wielu hollywoodzkich produkcji filmowych. Wystąpili również Gypsy Queens and Kings, z udziałem legendarnego brass bandu Fanfare Ciocarlia, tancerzy i wybitnych romskich pieśniarzy pochodzących z całej Europy. W imprezie uczestniczyło ok. 3 000 osób.

PyroMachina (2-3 sierpnia 2008 roku)

Wyjątkowy projekt interdyscyplinarny, którego program obejmuje różne dziedziny sztuki operującej ogniem, poczynając od dużych widowisk pirotechnicznych, poprzez teatr ognia integrujący w sobie teatr ruchu oraz taniec z ogniem, wywodzący się z tradycyjnych obrzędów, performance oraz instalacje pirotechniczne, w których wybrzmiewają echa rzeźb plenerowych Władysława Hasiora. Impreza ta tworzy nową jakość w sztuce widowiskowej. Na świecie istnieje wiele festiwali poświęconych tematyce ognia, często bardzo uznanych i posiadających wieloletnią historię, jednakże żaden z nich nie prezentuje w jednym czasie i miejscu tak szerokiego spektrum działań związanych ze sztuką ognia. Spektakl przyciągnął ponad 25 000 widzów.

Noc Cracovia Sacra (15-16 sierpnia 2008 roku)

Gościem Nocy Cracovia Sacra był John Holloway, wieloletni koncertmistrz London Classical Players Rogera Norringtona i Taverner Players Andrews Parrotta, uznawany za jednego z najwybitniejszych na świecie wirtuozów barokowych skrzypiec. Wystąpił w Krakowie z cyklem „Sonat Różańcowych” Heinricha von Bibera. Towarzyszyła mu jedna z najznakomitszych współczesnych klawesynistek, Holenderka Marieke Spaans. W sumie koncertów wysłuchało 2 000 osób.

VI Festiwal Pierogów (15-17 sierpnia 2008 roku)

Ideą Festiwalu jest nawiązanie do jednej z najstarszych polskich tradycji kulinarnych. Kolejna edycja festiwalu to m.in.: rywalizacja o przechodnie statuetki Kazimierza Wielkiego (głosowanie publiczności) i św. Jacka z pierogami (werdykt profesjonalnego jury). W programie nie zabrakło kiermaszów, koncertów oraz pokazów wyrabiania ciasta i lepienia pierogów. Każdego dnia w tej imprezie uczestniczyło około 1 000 osób.

Coke Live Music Festival (22-23 sierpnia 2008 roku)

Współpraca Miasta i agencji eventowej Alter Art ma na celu promocję Krakowa wśród ludzi młodych, wzbogacenie oferty kulturalnej Krakowa oraz przyciąganie turystów polskich i zagranicznych dzięki prezentacji gwiazd światowego formatu, a w konsekwencji – zbudowanie jednego z najważniejszych wydarzeń muzycznych w Polsce, a także w całym regionie wschodnio- i środkowoeuropejskim. Gwiazdami tej edycji byli: Timbaland, The Prodigy, Missy Elliott, Sean Paul. Z polskich gwiazd wystąpili m.in.: Sokół feat. Pono, Hurt, Pezet, Marika. Wykonawcy zagrali przed publicznością liczącą ponad 20 000 osób.

6. Festiwal Sacrum Profanum (14-21 września 2008 roku)

Festiwal Sacrum Profanum to jedno z najciekawszych cyklicznych wydarzeń muzycznej jesieni w Polsce. Świadczy o tym dynamiczny rozwój imprezy, a także wysoka ocena krytyki w rankingach czołowych wydarzeń muzycznych w Polsce i w Europie. Festiwal zajął pierwsze miejsce w rankingu „Afisz-wydarzenia kulturalne 2007 i 2008” tygodnika *Polityka*, w kategorii „Muzyka poważna”. Formuła przedsięwzięcia oparta jest na prezentacji muzyki w odniesieniu do fundamentalnej roli wzajemnie przecinających się w muzyce XX wieku motywów sacrum i profanum, a także do kryterium geograficznego. Na potrzeby koncertów festiwalowych są aranżowane miejsca o różnorodnym charakterze – od Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie, poprzez obiekty postindustrialne o dużym znaczeniu historycznym. 6. Festiwal Sacrum Profanum był poświęcony kompozytorom niemieckim. Festiwal przyciągnął około 15 000 widzów.

Festiwal Off Camera (1-5 października 2008 roku)

Festiwal organizowany przy współpracy ze Stowarzyszeniem Sztuki Niezależnej i Nie Tylko „Off Camera”. Międzynarodowy Festiwal Kina Niezależnego Off Camera to pierwsza w Polsce wielkoformatowa impreza poświęcona niezależnemu kinu polskiemu i zagranicznemu. Podczas czterech dni festiwalowych zaprezentowano blisko 120 filmów na 350 seansach. Repertuar obejmował zarówno przeglądy produkcji filmowych z poszczególnych regionów świata, jak i retrospektywy najwybitniejszych twórców międzynarodowego kina niezależnego. Szacuje się, że w festiwalu wzięło udział ok. 8 000 osób.

Festiwal Boska Komedია (5-12 grudnia 2008 roku)

Festiwal jest częścią projektu kulturalnego „6 zmysłów”, zainicjowanego przez Urząd Miasta Krakowa. Dyrektorem artystycznym oraz pomysłodawcą formuły konkursowej festiwalu jest Bartosz Szydłowski. Festiwal miał trzy odsłony. Pierwsza to konkurs o Teatralną Nagrodę Miasta Krakowa, w którym wzięły udział najlepsze spektakle z całej Polski. Konkursowi towarzyszyły pokazy prapremier. W ten sposób organizatorzy chcieli ożywić i ponownie odkryć przestrzeń miejską m.in. Nowej Huty, Podgórze, Kazimierza i Zabłocia. Druga część imprezy to cykl spotkań z autorytetami światowej humanistyki – filozofami, poetami i dramaturgami. Finałową odsłoną „Festiwalu Boskiej Komedii” była prezentacja dziewięciu najciekawszych spektakli z czterech stron świata. Festiwal zgromadził ok. 4 000 widzów.

Sylwester na Rynku Głównym w Krakowie (31 grudnia 2008 roku)

Pożegnanie starego i powitanie nowego roku na płycie Rynku Głównego w Krakowie od lat gromadzi nieprzebrane tłumy uczestników przyjeżdżających na tę okazję z najdalszych krańców Polski. Sylwester 2008 odbył się pod hasłem „Kraków – Miasto Kobiet”, a ponad 180 000 osób bawiło się przy muzyce najpopularniejszych zagranicznych i polskich artystek, takich jak: Leona Lewis, Kate Ryan, Natalia Kukulska, Kasia Kowalska i Tatiana Okupnik.

VIII.4. Mecenat Małopolski

Mecenat Małopolski to otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury, który pozwala na wzbogacenie oferty kulturalnej w regionie poprzez wspieranie projektów charakteryzujących się dużymi walorami integracyjnymi (wyrażającymi różnorodność kulturalną i umożliwiającymi aktywny w nich udział mieszkańców i gości) oraz promujących region.

Tabela VIII.14. Mecenat Małopolski – dotacje Marszałka Województwa Małopolskiego w latach 2007-2008

	2007	2008
Ogólna liczba wniosków o dotacje	777	706
Liczba projektów zrealizowanych przy udziale województwa małopolskiego (dotacje)	188	216
Wysokość przekazanych partnerom środków (w PLN)	3 001 000	3 950 000

Źródło: Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego

Tabela VIII.15. Dotacje Mecenatu Małopolski¹ na realizację zadań z zakresu kultury w Krakowie w 2008 roku

Podmiot realizujący	Zadania	Kwota z budżetu województwa małopolskiego (w PLN)
Stowarzyszenie Festiwal Kultury Żydowskiej	18. Festiwal Kultury Żydowskiej	90 000
Krakowska Fundacja Filmowa	48. Krakowski Festiwal Filmowy	65 000
Stowarzyszenie im. Ludwiga van Beethovena	B9 – sezon koncertowy dla małopolski w 9 projektach z muzyką Ludwiga van Beethovena	240 000
Stowarzyszenie Teatr Mumerus	„Mit środka Europy: Jarmark cudów”	45 000
Fundacja Rozwoju Kina	I Międzynarodowy Festiwal Filmów Dziecięcych GALICJA 2008	40 000
Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się!”	Koncerty z Janem Pawłem II	60 000
Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się!”	Wokół myśli Jana Pawła II	60 000
Stowarzyszenie Muzyki Polskiej	IV Festiwal Muzyki Polskiej	40 000
Krakowskie Biuro Festiwalowe	V Festiwal Misteria Paschalia	50 000
Fundacja „Dom Kultury ALCHEMIA”	Krakowski Festiwal Kultury Alternatywnej – ALCHEMIA OFF ART	35 000
Teatr KTO	XXI Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych w Krakowie	50 000
Stowarzyszenie Artystyczne Pro Musica Mundi	Nuevo Mundo Festival	50 000
Stowarzyszenie Kultury Akademickiej Instytut Sztuki	44. Studencki Festiwal Piosenki	35 000
Fundacja Imago Mundi	Pamięć cudem odzyskana. Fotografie Stefanii Gurdowej	80 000
Stowarzyszenie Międzynarodowe Sezony Teatralne i Baletowe	Festiwal Dedykacje: Brecht 2008	50 000
Stowarzyszenie Kultury Akademickiej Instytut Sztuki	XII Międzynarodowy Konkurs Współczesnej Muzyki Kameralnej w Krakowie	45 000
Fundacja Ars Cameralis	Opera Kameralna w Regionie	32 000
Krakowskie Biuro Festiwalowe	6. Festiwal Sacrum Profanum	40 000

¹ wybrane zadania, których kwota dotacji przekroczyła 30 tys. PLN

Źródło: Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego

VIII.5. Współpraca i wymiana kulturalna z zagranicą

W 2008 roku zorganizowano 5 kompleksowych prezentacji Krakowa za granicą odnoszących się do kultury:

- Dni Krakowa w Solurze – na całoroczną prezentację złożyły się trzy wystawy: „Kraków, najstojniejsze miasto Polski”, „Tadeusz Kościuszko – szermierz wolności”, pokaz szopki krakowskiej, koncerty: zespołu Motion Trio, Oli Maurer i Anny Szałapak oraz prezentacja multimedialna „Wirtualny spacer po Krakowie”
- Dni Krakowa w Zagrzebiu, podczas których odbył się koncert orkiestry Sinfonietta Cracovia, wystawa malarstwa współczesnych twórców krakowskich oraz plenerowy występ Old Metropolitan Band
- Dni Krakowa we Lwowie – w ramach tego przedsięwzięcia zaprezentowano: spektakl „Hulajgęba” (na podstawie *Ferdydurke* i *Dzienników Witolda Gombrowicza*), przygotowany przez Teatr Bagatela, plenerowe koncerty „Skaldów” oraz klubowy koncert w wykonaniu Pauliny Bisztygi
- Dni Krakowa w Moskwie – w ramach prezentacji kulturalnej odbyły się koncerty: orkiestry Sinfonietta Cracovia pod dyrekcją Krzysztofa Pendereckiego, Motion Trio oraz Jarka Śmietany z Zespołem. W galerii Nowy Maneż zaprezentowano 3 wystawy: grafiki, współczesnej fotografii Krakowa oraz architektoniczną „Kraków 2012”
- 2 wystawy, tj.: zbiorową współczesnych artystów krakowskich oraz autorską rzeźb i instalacji Barbary Zambrzyckiej-Śliwy w ramach Międzynarodowych Targów Sztuki Europa'Art w Genewie

Ponadto zrealizowano za granicą 14 pojedynczych projektów kulturalnych z udziałem krakowskich twórców. W ramach wymiany kulturalnej zorganizowano w Krakowie 7 przedsięwzięć prezentujących kulturę miast partnerskich. Jednym z najważniejszych były organizowane po raz pierwszy Dni Moskwy. Zaprezentowano 3 wystawy: „Moskiewska moda. Koniec XIX-początek XX wieku”, fotograficzną „Spacer po Moskwie” oraz „Architektoniczne zabytki Moskwy. Konserwacja i nowe odkrycia”. Z koncertami wystąpili: orkiestra „Nowaja Rossija” pod dyrekcją Jurija Bashmeta, moskiewscy soliści, orkiestra dziecięca oraz zespół „Rytm-Balet”. Podczas Dni zorganizowano „okrągły stół” – seminarium poświęcone ochronie i konserwacji zabytków z udziałem specjalistów z Krakowa i Moskwy.

VIII.6. Inwestycje z zakresu kultury

Tabela VIII.16. Zadania inwestycyjne zrealizowane w 2008 roku

Obiekt /zakres prac	Opis	Koszt realizacji (w PLN)
Teatr Ludowy – modernizacja	Zmodernizowano budynek zaplecza technicznego Teatru (Scena „Nurt”), wymieniono okna, rozpoczęto wykonanie elewacji zewnętrznej zaplecza wraz z ofasowaniami	100 000
Modernizacja Teatru „Bagatela” im. Tadeusza Boya Żeleńskiego	Opracowano dokumentację projektową modernizacji widowni, zmodernizowano widownię w zakresie oświetlenia, instalacji elektrycznej, pokrycia ścian, akustyki	350 000
Modernizacja i wyposażenie Teatru „Łaźnia Nowa” w Nowej Hucie	Wymieniono stolarkę okienną i drzwiową, wykonano izolację fundamentów budynku, odnowiono oświetlenie fasady teatru oraz zrewaloryzowano otoczenie, opracowano też dokumentację projektu modernizacji hali widowiskowej	1 550 000
Klub Kultury Przegorzały – dokończenie budowy obiektu	Wykonano stan surowy zamknięty rozbudowywanego obiektu	500 000
Modernizacja obiektu Pałac Pod Krzysztoforą – głównej siedziby Muzeum Historycznego Miasta Krakowa	Kontynuowano prace rozbiórkowo-konstrukcyjne skrzydła zachodniego w budynku głównym	2 177 350
Kwartal św. Wawrzyńca – budowa centrum kulturowego na krakowskim Kazimierzu	Dokończono rewaloryzację hali F, dziedzińca i placu (II etap), rozpoczęto adaptację hali D (piwnice), budynku B, C	4 691 688

Budynek przy ul. Księcia Józefa 337 – adaptacja	Wykonano kompleksową dokumentację projektowo-kosztorysową, rozpoczęto roboty adaptacyjne	999 978 (w tym: środki nie wygasające – 679 132)
Modernizacja Krakowskiego Teatru Scena STU	Zabudowano strych na magazyny kostiumów i rekwizytów, zabudowano patio nad sceną z przeznaczeniem na salę prób oraz wymieniono siedziska na fotele w sali teatralnej	550 000 (w tym: środki nie wygasające – 250 000)
Przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Wita Stwosza 12 (na potrzeby MAK)	Opracowano dokumentację inwestycyjną	13 005

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Tabela VIII.17. Zakupy inwestycyjne w 2008 roku

	Kwota (w PLN)
Środki ogółem, w tym:	167 821
Gminy Miejskiej Kraków	0
Rad Dzielnic	8 821
Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego	159 000

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

W ramach wyżej wymienionych środków zakupiono sprzęt dla miejskich instytucji kultury:

- środki z Rady Dzielnicy IV w kwocie 8 821 PLN wydatkowane na zakup drukarki laserowej dla Centrum Kultury „Dworek Białostrzemiński”
- środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w kwocie 159 000 PLN przeznaczono dla: Teatru Lalki, Maski i Aktora „Grotekska” – 100 000 PLN (zakupiono system oświetleniowy) oraz Muzeum Historii Fotografii – 59 000 PLN (zakupiono gilotynę, aparat fotograficzny, prasę hydrauliczną i negatoskop)

VIII.7. Ochrona zabytków

Na obszarze Krakowa znajduje się ok. 7 000 obiektów zabytkowych, z czego w rejestrze zabytków ujętych jest 1 150, w tym 266 we władaniu Gminy Miejskiej Kraków. Rewaloryzacja zabytkowego miasta historycznego jest realizowana przy udziale licznych podmiotów, w tym właścicieli prywatnych, instytucji kościelnych, przedsiębiorców dokonujących adaptacji obiektów mieszkalnych na inne cele bądź obiektów przemysłowych na cele mieszkalne lub inne o charakterze ogólnodostępnym. Porządkowanie przestrzeni publicznej, przywracanie stylowego charakteru placów i ulic, a także podnoszenie walorów estetycznych miasta poprzez iluminację czy rekułtywację terenów zielonych przyczynia się do kreowania wizerunku Miasta.

Tabela VIII.18. Środki wydatkowane na prace konserwatorsko-budowlane w 2008 roku (w PLN)

Źródła finansowania	Środki łącznie	Na remonty kompleksowe	Na remonty zabezpieczające
Budżet Miasta Krakowa	31 880 582	27 466 582	4 414 000
Zarząd Budynków Komunalnych	1 772 600	1 653 010	119 590
Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa (NFRZK), w tym:	44 728 649	26 417 954	18 310 695
NFRZK na obiekty Gminy	5 906 627	2 149 167	3 757 460
Budżet Wojewody Małopolskiego	464 000	354 000	110 000
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	338 800	214 800	124 000
Budżet Województwa Małopolskiego	123 000	43 000	80 000
Ogółem	79 301 631	56 149 346	23 158 285

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK – Oddział Ochrony Zabytków, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego

VIII.7.1. Prace konserwatorsko-budowlane finansowane z budżetu Gminy Miejskiej Kraków

Inwestycje strategiczne

W ramach wyodrębnionej w budżecie Miasta Krakowa kategorii inwestycji strategicznych zrealizowano następujące zadania na łączną kwotę 16 562 300 PLN:

- Kwartal św. Wawrzyńca – rozpoczęta adaptacja budynku B, C, hali D (piwnice), modernizacja dziedzińca i placu (II etap), zakończona rewaloryzacja hali F
- Muzeum Sztuki Współczesnej oraz Muzeum Miejsca w dawnej Fabryce Emalia przy ul. Lipowej 4 – zakończona, oddana do użytkowania i rozliczona inwestycja
- modernizacja obiektu Pałac Pod Krzysztoforą – główna siedziba Muzeum Historycznego Miasta Krakowa – kontynuacja modernizacji budynku głównego

Inwestycje programowe

Szereg zadań dotyczących prac konserwatorsko-budowlanych prowadzonych w obiektach kultury realizowano w ramach następujących inwestycji programowych.

W ramach IX Dziedziny programowania „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” zostały zrealizowane następujące zadania dofinansowane z budżetu Gminy Miejskiej Kraków, na łączną kwotę 4 620 000 PLN:

- mur Cmentarza Rakowickiego – prace konserwatorskie i budowlane obydwu stron muru od Bramy Głównej do muru południowego,
- Sukiennice – modernizacja konserwatorska pomieszczeń (bez Muzeum Narodowego), w tym: wymiana instalacji (elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania), renowacja posadzki, kontynuacja renowacji kramów
- Sukiennice – zagospodarowanie podziemi, zaawansowana realizacja robót architektoniczno-konstrukcyjnych i zabezpieczających podziemia, wykonano projekt zagospodarowania podziemi
- adaptacja Fortu 49 „Krzestawice” na Miejski Dom Kultury – kontynuacja modernizacji dachu prawej strony koszar szyjowych Fortu, zaawansowana modernizacja placu przed Fortem oraz drogi wraz z odwodnieniem
- mury obronne od Baszty Pasamoników do Baszty Stolarskiej – zakończona renowacja konserwatorska
- rewaloryzacja wybranych zabytkowych kapliczek i pomników na terenie Miasta
- iluminacja Miasta Krakowa – wykonana iluminacja świetlna kościoła św. Wojciecha oraz Sanktuarium Matki Boskiej Nieustającej Pomocy przy ul. Zamoyskiego 56

W ramach I Dziedziny programowania „Ochrona zdrowia, opieka i pomoc społeczna”, na łączną kwotę 550 000 PLN:

- modernizacja Domu Pomocy Społecznej, ul. Helclów 2 – zakończona modernizacja oddziału I

W ramach III Dziedziny programowania „Transport i łączność”, na łączną kwotę 1 272 700 PLN:

- przebudowa ulic wokół Rynku – opracowanie dokumentacji projektowych przebudowy ul. Szpitalnej, ul. św. Krzyża na odcinku od ul. Mikołajskiej do pl. św. Ducha, ul. Poselskiej
- przebudowa Placu Wszystkich Świętych II etap – opracowana koncepcja na zagospodarowanie Placu Wszystkich Świętych
- przebudowa Placu Matejki z przyległymi ulicami – rozpoczęta przebudowa Placu z przyległymi ulicami

W ramach V Dziedziny programowania „Gospodarka Komunalna i Ochrona Środowiska”, na łączną kwotę: 1 700 000 PLN:

- uporządkowanie otoczenia Wawelu – sfinansowano dokumentację projektową, wykonano iluminację Wawelu od strony północnej
- zagospodarowanie terenów po dawnym Obozie Płaszów – sfinansowano opracowanie wielobranżowej dokumentacji projektowej (II etap)
- rewitalizacja Plant Nowackiego – rozpoczęta rewitalizacja Plant Nowackiego

W ramach VII Dziedziny programowania „Oświata i Wychowanie”, na łączną kwotę 100 000 PLN:

- V Liceum Ogólnokształcące przy ul. Studenckiej 12 – modernizacja (sfinansowano opracowanie dokumentacji projektowych)

W ramach X Dziedziny programowania „Zarządzanie Miastem”, na łączną kwotę 1 358 457 PLN:

- kontynuacja modernizacji budynków UMK – Pałac Wielopolskich (remont konserwatorski elewacji od ul. Poselskiej)

Ponadto w ramach bieżących wydatków na prace konserwatorskie i roboty budowlane w 21 placówkach oświatowych mieszczących się w obiektach zabytkowych, Wydział Edukacji UMK zrealizował zadania na łączną kwotę 4 249 000 PLN. Zarząd Cmentarzy Komunalnych wykonał konserwację pomników, grobowców, nagrobków i płyt nagrobnych (7 obiektów) na kwotę 99 928 PLN. Z dotacji pochodzących z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa sfinansowano prace przy 3 grobowcach oraz marmurowej tablicy epitafijnej na łączną kwotę 450 000 PLN. Ze środków przekazanych przez Obywatelski Komitet Ratowania Krakowa zrealizowano prace remontowo-konserwatorskie przy 18 nagrobkach na kwotę 50 000 PLN.

Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Oddział Ochrony Zabytków ze środków przeznaczonych na bieżącą realizację zadania „**Ochrona zabytków Miasta Krakowa**” zlecił i sfinansował na łączną kwotę 293 155 PLN m.in.:

- organizację wystawy z okazji 30 rocznicy wpisania historycznego centrum Krakowa oraz Kopalni Soli w Wieliczce na I Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO, która odbyła się w dniach 5-7 września 2008 roku
- realizację: opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami, prac konserwatorskich, opracowania koncepcji rewaloryzacji zieleni na Cmentarzu Rakowickim oraz opracowania wytycznych konserwatorskich do projektu zagospodarowania terenu przy budynku tzw. Schindlerówki znajdującej się na obszarze klasztoru oo. Kamedułów na Bielanych, opracowania programów prac konserwatorskich oraz uzupełnienia opracowania dotyczącego Twierdzy Kraków
- przygotowanie i wydanie albumu poświęconego 30. rocznicy wpisania Krakowa i Kopalni Soli w Wieliczce na I Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO
- wykonanie początkowego etapu budowy modułu rejestru spraw prowadzonych w Oddziale Ochrony Zabytków oraz modernizację komputerowego systemu ewidencji obiektów zabytkowych na cmentarzach

Po raz trzeci realizowano Uchwałą Nr LXXXIV/853/05 Rady Miasta Krakowa z dnia 7 lipca 2005 roku, udzielając dotacji celowej z budżetu Gminy Miejskiej Kraków na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Gminy Miejskiej Kraków nie stanowiących jej wyłącznej własności. W 2007 roku wpłynęło 48 wniosków o udzielenie dotacji w 2008 roku. Zgodnie z Uchwałą Nr XLI/507/08 z dnia 23 kwietnia 2008 roku oraz Uchwałą Nr XLVIII/617/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 lipca 2008 roku przyznano dotacje w kwocie 1 500 000 PLN, z czego zrealizowano prace konserwatorskie i roboty budowlane na łączną kwotę 1 468 125 PLN przy 14 obiektach zabytkowych:

Zabytki nieruchome:

- remont konserwatorski elewacji frontowych kamienic: ul. Grodzka 15, Rynek Główny 43, ul. Zamenhofska 9/Radziwiłłowska 22, ul. Sławkowska 11, ul. Floriańska 23, Rynek Główny 33, ul. Pijarska 21, pl. Dominikański 4
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w budynku szkoły Sióstr Urszulanek przy ul. Starowiślniej 9
- remont elewacji frontowej kościoła pw. Najświętszego Serca Jezusowego przy ul. Garncarskiej 24

Zabytki ruchome:

- konserwacja polichromii w kościele Sióstr Bernardynek pw. św. Józefa przy ul. Poselskiej 21
- konserwacja: 3 obrazów w kolekcji Klasztoru ss. Wizytek przy ul. Krowoderskiej 16

Prace interwencyjne:

- remont zabezpieczający oficynę boczną kamienicy położonej przy ul. Floriańskiej 22
- remont dachu kamienicy położonej przy ul. Ariańskiej 18

W 2008 roku z budżetu Miasta Krakowa na prace konserwatorsko-budowlane przy obiektach zabytkowych wydatkowano ogółem kwotę 31 880 582 PLN, w tym na dotacje celowe 1 468 125 PLN.

VIII.7.2. Prace konserwatorsko-budowlane dofinansowane z budżetu województwa małopolskiego

W 2008 roku do Urzędu Marszałkowskiego wpłynęło z całego województwa małopolskiego 361 wniosków o dotację prac konserwatorsko-budowlanych. Dofinansowanie otrzymało 167 zadań, na łączną kwotę 6 900 000 PLN. Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

w ramach wspierania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków dofinansował prace przy 5 obiektach położonych na obszarze Gminy Miejskiej Kraków, na łączną kwotę 123 000 PLN:

Tabela VIII.19. Wykaz zadań z zakresu ochrony zabytków realizowanych w Krakowie i dofinansowanych z budżetu województwa małopolskiego w 2008 roku

Zadania	Wnioskodawca	Kwota (w PLN)
Remont konserwatorski elewacji Domu Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu przy ul. Warszawskiej 13 w Krakowie	Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu w Krakowie	80 000
Konserwacja obrazu stanowiącego wyposażenie Pałacu Arcybiskupiego w Krakowie – konserwacja portretu króla Stefana Batorego (olej na płótnie autorstwa Henryka Bąkowskiego z XIX w.)	Kuria Metropolitalna w Krakowie	10 000
Konserwacja obrazu stanowiącego wyposażenie Pałacu Arcybiskupiego w Krakowie – konserwacja portretu króla Władysława IV (olej na płótnie)	Kuria Metropolitalna w Krakowie	10 000
Konserwacja obrazu stanowiącego wyposażenie Pałacu Arcybiskupiego w Krakowie – konserwacja portretu Hetmana NN	Kuria Metropolitalna w Krakowie	10 000
Konserwacja figury Chrystusa Zmartwychwstałego z XVI w.	Muzeum Archidiecezjalne w Krakowie	13 000
Ogółem		123 000

Źródło: Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego

VIII.7.3. Dotacje otrzymane z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

W 2008 roku Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego dofinansowało następujące zadania konserwatorskie realizowane w obiektach znajdujących się na obszarze Gminy Miejskiej Kraków:

- „Konserwacja zabytkowych grobowców i nagrobków na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie”, dotację w wysokości 115 800 PLN otrzymał Obywatelski Komitet Ratowania Krakowa „OKRK”
- „Konserwacja 10 grobowców i nagrobków na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie”, dotację w wysokości 99 000 PLN otrzymał Obywatelski Komitet Ratowania Krakowa „OKRK”
- „Kościół św. Idziego: instalacja sytemu sygnalizacji pożaru”, dotację w wysokości 56 000 PLN otrzymał Klasztor Ojców Dominikanów w Krakowie
- „Zakup i montaż w budynku klasztoru systemu wykrywania pożaru podłączonego do stacji monitoringu”, dotację w wysokości 68 000 PLN otrzymał Klasztor Sióstr Norbertanek na Zwierzyńcu w Krakowie

Zaznaczyć należy, że prace dotyczące Cmentarza Rakowickiego nie zostały w 2008 roku zakończone i rozliczone.

VIII.7.4. Prace konserwatorsko-budowlane finansowane ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa

Finansowaniem prac konserwatorskich i remontowych ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa objęto w 2008 roku 111 najcenniejszych zabytków na terenie miasta, na łączną kwotę 44 728 649 PLN, w tym 18 obiektów stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków (na kwotę 5 906 627 PLN). Do najważniejszych przedsięwzięć należy zaliczyć:

- Sukiennice, Rynek Główny 1 – wykonanie wzmocnienia konstrukcji i konserwacji attyk
- Pałac Pod Krzysztofory, Rynek Główny 35 – kontynuacja remontu skrzydła zachodniego oraz rozbudowa przestrzeni ekspozycyjnej przedpróży
- Fort „Kościuszko” Bastion V – kontynuacja prac izolacyjnych Kaponiery i otoczenia bastionu (II etap)
- Cmentarz Rakowicki, ul. Rakowicka 26 – konserwacja muru od strony wschodniej, konserwacja grobowców rodzin: Kurkiewiczów i Barańskich, Wójcików oraz Dysowskich
- Dom Józefa Piłsudskiego, al. 3 Maja – zakończenie remontu konstrukcji portyku wejściowego

- Zespół Szkół Mechanicznych Nr 1, al. Mickiewicza 5 – kontynuacja remontu kompleksowego dachu
- Dom „Pod Krzyżem”, ul. Szpitalna 21 – wykonanie remontu dachu
- Gimnazjum Nr 2, ul. Studencka 13 – zakończono konserwację elewacji
- Willa Decjusza, al. 28 lipca 17a – zakończono remont tarasu i schodów
- Dom Pomocy Społecznej im. Helclów, ul. Helclów 2 – kontynuowano konserwację elewacji
- Zespół Szkół Chemicznych, ul. Krupnicza 44 – kontynuacja remontu konserwatorskiego elewacji
- Zespół Szkół Ekonomicznych, ul. Kapucyńska 2 – wykonano projekt remontu konserwatorskiego elewacji podwórkowych, wykonano prace konserwatorskie w westybule oraz rozpoczęto konserwację elewacji tylnej i montażu 5 wzorcowych okien skrzynkowych
- Wieża Ratuszowa, Rynek Główny – rozpoczęto konserwację ścian wnętrza wieży
- Dom Plastyków ZPAP, ul. Łobzowska 3 – zakończono konserwację elewacji oraz remont dachu
- I Liceum Ogólnokształcące im. B. Nowodworskiego, Plac Na Groblach 9 – kontynuacja rekonstrukcji stolarki okiennej
- Kamienica „Pod Kruki”, Rynek Główny 25 – remont konserwatorski sali „Pod Kruki”
- Fort 49 „Krzestawice”, ul. Architektów – dofinansowano prace konserwatorsko-budowlane, niwelację dziedzińca wraz z odwodnieniem oraz wykonaniem bruków
- Mury obronne – wykonano prace związane z osuszaniem murów obronnych na odcinku pomiędzy Basztą Pasamoników a Basztą Stolarską

Małopolski Urząd Wojewódzki w 2008 roku zrealizował przy wsparciu finansowym z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa prace remontowo-konserwatorskie w budynkach Urzędu (ul. Basztowa, ul. Przy Rondzie, ul. Przy Moście) na łączną kwotę 864 000 PLN (w tym: z NFRZK 400 000 PLN).

Spółeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa w wyborze zadań do realizacji kierował się najpilniejszymi potrzebami w zakresie rewaloryzacji zabytków Krakowa, zawartymi w przyjętym planie na lata 2004-2010. Konsekwentnie stosował zasadę kontynuacji prac i uzyskiwania efektów rzeczowych dla nowo rozpoczynanych zadań. W hierarchii zadań naczelną rolę zajmuje Wawel z Zamkiem Królewskim i katedrą, następnie historyczne centrum Krakowa z zespołem ulicy Kanoniczej, Bazyliką Mariacką i Sukiennicami, dalej Kazimierz jako obszar przenikania dwóch kultur (chrześcijańskiej i żydowskiej), najcenniejsze obiekty Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz kościoły i zespoły klasztorne o najwyższych wartościach historycznych. Pomocą finansową objęto również pojedyncze zespoły na obrzeżach miasta: Klasztor Kamedułów na Bielanych, Klasztor Cystersów w Mogile i Klasztor Benedyktynów w Tyńcu oraz nieliczne obiekty będące własnością prywatną.

Tabela VIII.20. Efekty prac konserwatorsko-budowlanych przeprowadzonych w 2008 roku

Źródło finansowania	Zakończone remonty kompleksowe	Zakończone remonty bieżące	Kontynuowane remonty kompleksowe	Kontynuowane remonty bieżące
Budżet Miasta Krakowa	47	4	18	22
Zarząd Budynków Komunalnych	4	5	5	
Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa (NFRZK), w tym:	–	63	37	74
NFRZK na obiekty Gminy	–	6	3	9
Budżet Wojewody Małopolskiego	2	7	–	–
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	–	2	–	2
Budżet województwa małopolskiego	4	–	1	–
Ogółem	57	81	62	103

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK – Oddział Ochrony Zabytków. Powyższe opracowanie przygotowano w oparciu o dane uzyskane z wydziałów i jednostek UMK dotyczących środków wydatkowanych na prace remontowo-konserwatorskie w obiektach zabytkowych Miasta Krakowa w 2008 roku, sprawozdanie Biura Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa z wykonania planu odnowy zabytków Krakowa w 2008 roku oraz informacje uzyskane z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego

Podsumowanie

W 2008 roku:

- Wzrosła liczba odwiedzających teatry, a spadła liczba odwiedzających instytucje muzyczne. Wzrosła liczba organizowanych w mieście dużych imprez i festiwali, a także ich uczestników
- Pomimo zwiększenia oferty przez muzea (większa liczba wystaw) oraz domy i ośrodki kultury (większa liczba imprez), spadła liczba odwiedzających muzea i ośrodki kultury oraz uczestników organizowanych przez nie imprez. Podobnie, spadła liczba czytelników i wypożyczeń w bibliotekach
- Zwiększono dopłaty na jednego uczestnika programów realizowanych przez domy, ośrodki kultury i biblioteki. Stale zwiększa się kwota środków publicznych przeznaczanych na dofinansowywanie imprez kulturalnych oraz na szeroko rozumiany mecenat kultury (wsparcie działalności artystycznej, nagrody, stypendia i porozumienia dotyczące organizacji wydarzeń kulturalnych). Spadły natomiast nakłady finansowe na odnowę zabytków